

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štaka vsak četrtak in velja s poštnino vred in v Mariboru pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četiri leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske države 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5, — Rokopisi se ne vračajo, — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zaprite reklamacije se poštnine prosto.

Današnja številka obsega 12 strani in se tiska v 13.500 izvodih

Štajerski deželni zbor.

Meseca februarja boe sklicana večina avstrijskih deželnih zborov. Le o naslednjih je dvomljivo, ali se snidejo ali ne: štajerski, kjer se bori slovenska manjšina za narodne in gospodarske pravice svojega naroda; istrski, kjer odreja italijanska večina hrvaškimi poslancem njihove opravičene zahteve; dalmatinski, kjer se vodi boj med pravaši in hrvaško-srbskimi liberalci; češki, kjer hoče nemška manjšina dobiti večji upliv na deželno upravo; moravski, kjer se ne morejo zediniti zaradi ureditve deželnega gospodarstva; gališki, kjer divja boj med Poljaki in Rusini, ter tirolski, v katerem ne morejo priti Nemci in Italijani do sporazumljenja.

Obstrukcija slovenskih poslancev v štajerskem deželnem zboru torej ni nobena osamljena prikazen v Avstriji. Skoro v vseh deželnih zborih, kjer si stojita nasproti dve narodnosti, vlada obstrukcija, boj manjšine proti večini. Ako bi je v štajerskem deželnem zboru ne bilo, bi morali misliti, da je slovenska manjšina z razmerami v deželi zadovoljna in da ne more ter si ne upa tako odločno nastopati, kakor tlačene manjšine v drugih deželnih zborih.

Slovenci ne morejo biti z deželnim gospodarstvom zadovoljni. Med 21 milijoni, ki se izdajajo, od števil stroške za šolo, za gospodarske namene in druge deželne potrebe, pride na Nemce 20 milijonov, na Slovence komaj 1 milijon. Samo mesto Gradec dobi od dežele na leto 5 milijonov, torej 5krat več kot vsi spojnještajerski slovenski kraji.

Da nemški deželni odbor v sedanjem času noče izplačevati podpor za ceste, brezobrestnih posojil za prenavljanje vinogradov, svot za vzdrževanje že izvršenih regulacij itd., to hočejo Nemci, in posebno nemškutarski, in slovensko-liberalni okrajni zastopi na Slovenskem Štajerji pripisati na račun slovenske obstrukcije. Toda bodimo resni in odkritosrčni, ali ima res obstrukcija na tem le piščico krivde.

Pred obstrukcijo kakor med obstrukcijo so morali in morajo plačevati spojnještajerski Slovenci 50 % deželnih doklad od zemljiškega davka, 50 % od hišnorazrednega davka, 56 % od pridobninskega davka, 50 % rentnega davka ter užitnino od piva. Pred obstrukcijo so se lahko plačevale omenjene podpore, zakaj pa naenkrat med obstrukcijo ne? Saj vendar obstrukcija ne žre denarja, nasprotno, deželna uprava brez deželnega zbora stane manj. Kje je torej denar, ki se je dajal prej za imenovane namene? Nemci so ga izdali gotovo za druge namene, kakor je namenjen. In to vendar ni krivda slovenske obstrukcije, če ne gospodarijo Nemci z denarjem kakor bi mogli.

Zakaj rabijo Nemci deželni zbor, zakaj tako vpijejo po deželnem zboru? Ker bi radi zvišali deželne doklade, ki so že dovolj visoke, in s tem dovolili sebi nove izdatke. Milostno bi zraven dajali zopet malenkostne podpore za okrajne in druge potrebe. Toda pribiti treba, da je denar za te podpore tukaj, toda dež. odbor ga daje za popolnoma druge namene. Okrajnim zastopom bi trebalo samo braniti svojo pravico in bila bi jim pravica!

Ne vemo, ali se bodo slovenski poslanci pogodili z Nemci ali ne, kajti to ni v rokah Slovencev, ki zahtevajo le pravico, ampak v rokah Nemcev, ki morajo popraviti svoje krivice. Gotovo pa ne bodo šli v Gradec, da dovolijo novih doklad Nemcem, s katerimi bi zopet gospodarili le sebi v korist in nam v škodo. Kdor pa ne stoji v tem boju ob strani slovenskih poslancev, ta ali ni dovolj poučen, ali pa je zloben ter izdajalec slovenskih opravičenih zahtev!

Sploh pa si zapomnimo: Mi Slovenci ne spadamo k Nemcem, najmanj na ta način, da bi jim bili samo hlapci in davkoplačevalci. Slovenci k Slovencom!

Zopet vojska?

Oči cele Evrope so vprte sedaj v London, kjer se vrši dvojno zborovanje in posvetovanje. Zastopniki velesil se posvetujejo o skupnem nastopu svojih držav z ozirom na izpremembe na Balkanu, zastopniki balkanskih držav pa se pogajajo s turškimi poslanci zaradi miru.

Posvetovanja zastopnikov velesil baje prav povoljno napredujejo. Vse velesile so pristale na to, da

se ustvari samostojna Albanija in da Srbija ne dobi albanskih ozemelj do Jadranskega morja. Sedaj se gre za meje Albanije. Srbija zahteva vsaj vse to, kar si je z orožjem prisvojila. Predložila je karto, ki daje meje novoustanovljeni Albaniji. Rusija je karto že odobrila, tudi Francoska in Anglija sta pripravljene, podpirati zahteve Srbije. Avstro-Ogrska še ni končno javila svojega stališča nasproti vsem posameznostim, ampak samo splošno. Nemčija in Rusija se trudita, da bi se vse sporne zadeve med Avstrijo in Srbijo mirnim potom rešile.

Pogajanja za mir.

Mnogo slabše stojijo razmere pri pogajanjih balkanskih držav s Turčijo zaradi miru. Turčija ne bi rada ničesar privolila zmagovalnim balkanskim državam, kakor da bi ne bilo vojske. Turški zastopniki so celo opozorili velevlasti na njihovo izjavo pred začetkom vojske, da vojska ne bo izpremenila posestnega stanja na Balkanu. To so velesile res izjavile, toda takrat v mnenju, da bodo balkanske države premagane. Velevlasti so le Turčijo hotele opozoriti, da svojega ozemlja na Balkanu ne bo povečala, četudi bo zmagovala. Koj ko nam je prinesel brzojav prve vesti o zmagah balkanskih držav, so se velesile izjavile, da je njihovo naziranje, naj ostane na Balkanu vse pri starem, vsled dogodkov postalo nemogoče.

Turki nočejo nič vedeti o tem, da bi odstopili Bolgarom Odrin in Grkom Kreto ter že zasedene Egejske otoke. O Skadru ni govora, ker glede tega mesta nimajo več govoriti Turki, ampak oni, ki delajo karto za novo Albanijo. In če prej bi se odločili Turki, da izročijo Grkom Kreto in Egejske otoke, le Odrina nočejo dati Bolgarom. Pravijo, da rajši vojsko, nego Odrin. A tudi Bolgari govore tako odločno, da rajši vojsko nego brez Odrina. Dne 3. januarja je bilo že tako napeto razmerje med zastopniki, da se je bilo bati, da se razidejo. V zadnjem trenotku so vendar določili novo sejo, katera se je vršila na Treh Kraljev dan. Ko to pišemo, nam o dogodkih pri tej seji še niso došla nobena poročila. Prinesli jih bomo na drugem mestu.

Zakaj nočejo Bolgari odstopiti od Odrina, je pač razumljivo. Turške uši sredi v bolgarskem kožuju ne morejo trpeti. Zakaj pa Turki tako trdovratno zahtevajo Odrin za se? Pravijo, da jim je sveto mesto, ker je pokopanih tam nekaj sultanov in radi tega, ker se Odrin vedno ni padel, ampak se nahaja še v turških rokah. Toda glavno je pač nekaj drugega. Odrin je ključ do Carigrada, in ako bodo imeli Bolgari Odrin, potem bodo imeli tudi velikanski upliv na turško državo. In to je tudi vzrok, da nobena velika država z vso silo ne podpira bolgarskega stališča. In tudi malo zavisti je zraven. Pravijo, da je Bolgarom v tem oziroma naši Avstriji še najprijaznejša, menda ne toliko iz ljubezni do Bolgarije, ampak iz zadovoljnosti, da bosta potem Rusija in Anglija imeli v Carigradu manj upliva kot dosedaj.

Nova vojska?

Seveda je Turkom težko za Odrin. Toda, da kažejo toliko korajžje za vojsko, izvira iz tega, ker upajo, da bodo dobili v Rumuniji zaveznico. Rumunija zahteva od Bolgarov pokrajino Dobružo za plačilo, ker so se Rumuni dosedaj držali tako mirno. Bolgari so sicer voljni, se pogajati z Rumuni, toda ne sedaj, ko imajo drugih skrbi dovolj. Rumuni pa so nestrpni in pretijo z vojsko. Nadalje mislijo tudi Turki, da so sedaj mnogo močnejši nego Bolgari in da bodo Bolgare lahko premagali. A tudi to je treba vedeti, da je mnogo Turkov s sedanjem turško vlado, celo s sultanom, nezadovoljnih, ki pretijo z revolucijo, ako se uda Turčija Bolgarom in se ne brani z orožjem. To vse seveda vpliva na turške zastopnike, ki ne vedo, ali bi pustili Odrin ali pa pripustili, da se začne zopet vojska.

Ako se pogajanja razbijejo, potem se sme vsled medsebojne pogodbe še-le po pretečenih 4 dneh, od ure razbitja računeno, vojska nanovo začeti. Bolgari bi imeli seveda rajši Odrin brez vojske, toda če drugače ne gre, pripravljene so tudi za vojsko. Zatrjujejo, da število turškega vojaštva ni mnogo večje nego njihovo, in v turških vrstah je nezadovoljnost, v Carigradu naravnost upornost, dočim je med Bolgari sveto navdušenje. Bolgari upajo, da velevlasti nazadnje in končno, četudi se pogajanja razbijejo, vendar ne bodo pripustili vojske, ampak prisilile Turčijo, da odstopi Odrin brez novega prelivanja krvi. In mnogi vedo povedati, da bi bilo to sultanu in turški vladi prav, ker bi potem nezadovoljnejšem lahko rekli: ho-

teli smo, a nam velevlasti niso pustile. Prihodnji dnevi nam menda že prinesejo odločitev.

Zanimiva seja pri pogajanjih.

Seja dne 3. januarja med turškimi in balkanskimi zastopniki v Londonu je bila ena najvažnejših in konec nje je vzbudil pozornost po celem svetu ter naredil povsod velikanski utis. Seja se je začela ob 6. in je trajala do 7 in 1/2. Turški zastopniki so predložili sledeče pogoje:

1. Meja med Turčijo in Bolgarijo teče do Črne-ga morja, tako kakor sedanja, do Adah, ki leži ob izlivu reke Sujidinhaj v Ardo, potem sledi Ardi nekako do točke severno od Gümüldžine in zavije nato do Gümüldžine ter teče na skrajnem zapadu do neke točke ob jezeru Bura, oziroma zalivu Lagos. Na ta način ostaneta tako Odrin kakor Lozengrad turška.

2. Kar se tiče Krete, bi odstopila Turčija svoje pravice velevlastim, ki naj bi določile obliko vladovine na tem otoku, to pa pod pogojem, da

3. Turčija ne odstopi nobenega Egejskega otoka, ki so jih vzeli in zasedli Grki.

Te zahteve so se izročile pismeno. Balkanski zastopniki so se nato sami posvetovali in podali pismeno sledeči odgovor:

Balkanski zastopniki obžalujejo, da Turčija ne upošteva uspehov vojske in tako balkanske zastopnike primora, da prekinajo pogajanja. Da pa dokažejo svojo miroljubnost, stavijo zastopniki Turčiji rok do ponedeljka ob 4. uri popoldne, da odgovori jasno glede 1. Odrina, 2. Krete, 3. Egejskih otokov.

Turški zastopniki so odgovorili: „Zakaj že ne jutri?“

„Dobro!“ — so odgovorili nato balkanski zastopniki.

Nato se je z ledeno hladnostjo odgodila konferenca do drugega dne ob 4. uri popoldne. Toda, ko so prišli drugi dan zastopniki skupaj, so bili Turki že skesani. Predno se je začela seja, so prosili, naj se prekinajo pogajanja do ponedeljka, v kar so balkanski zastopniki privolili.

Iz znamenite seje.

Iz znamenite seje dne 3. januarja se izve sedaj tudi za interesanten (zanimiv) dogodek, ki se je odigral. Seja je predsedoval, ker zastopniki med seboj menjajo pri vsaki seji v predsedstvu, grški ministrski predsednik Venizelos. Ko so naznanili balkanski zastopniki svoje predloge, rekel je Venizelos Rešid-paši: „Dovoljujemo Vam, da se do ponedeljka pokorite našim zahtevam“. Pri teh besedah je Rešid-paša prvokrat med pogajanjimi izgubil svojo mirno potrpežljivost in je razburjeno odgovoril: „Nismo prišli sem-kaj, da se pokorimo vašim zahtevam, ampak da se pogajamo in drug z drugim izhajamo“. Venizelos je sam spoznal, da se ni srečno izrazil, in je izrecno preklical besedo „pokoriti“.

Avstrija pripravljena.

Ker so razmere še vedno tako napete, ker še niso rešene vse sporne točke in ker je še vedno mogoča zopetna vojska na Balkanu, zato mora še tudi naša država biti pripravljena in stati na straži. V skupni seji ministrov dne 4. t. m., je zunanji minister grof Berthold izrekel, da bomo morali še čakati kratke čase, predno se popolnoma razjasni mednarodni položaj. Dosedaj so nas vse pripravile do 1. januarja stale 188 milijonov. Misli se, da bodo krite vse potrebe z 250–300 milijoni. Poveljnik mornarice, grof Montekukuli, je zahteval, da se mu dovoli zgraditi nove ladje namesto takozvanih že zastaranih monarh-ladij. Finančni minister je rekel, da bo kril stroške za priprave z blagajniškimi ostanki.

Rusija pripravljena.

Iz Petrograda prihaja poročilo, da bo imela Rusija pripravljeno svoje vojaštvo, dokler ne bo sklenjen mir med Turčijo in balkanskimi državami. Sicer pa bo ostala Rusija v zvezi z drugimi velesilami in bo delovala z njimi za mir. Iz tega poročila sledi za Avstrijo, da bo tudi ona morala ostati v Galiciji pripravljena, dokler se na Balkanu ne sklene mir.

Rumunija in Bolgarija.

Ko je začela Bolgarija vojsko s Turčijo, so mnogi pričakovali, da se bodo Rumuni zvezali s Turki in napadli Bolgare za hrbtom. To se ni zgodilo, in sicer, kakor se pripoveduje, na nasvet avstro-ogrške

vlađe, ki je spremljala boj Bolgarov od vsega početka z najboljimi željami. Pač pa je obljubila Avstro-Ogrska Rumuniji, da jo bo podpirala v njenih korakih, ako po vojski mirnim potom zahteva od Bolgarije, da ji odstopi ob Črnem morju nekaj zemlje, Dobrudža imenovano, katero potrebuje za varnost svojega brodivja. Rumuniji pa precej nemirno spominja našo vlado in na ube pred vojsko. Toda Bolgarija čisto pravilno odgovarja, da ne more dati Rumuniji svoje zemlje, dokler ne ve, kaj bo sama dobila od Turčije. Turki seveda hujskajo Rumunijo, naj si z orožjem poišče zemljo pri Bolgarih. Tako bi Turki vendarle dobili zaveznike. Turki so pri pogajanjih v Londonu ravno radi tega tak trmasti, ker še vedno upajo, nahujskati Rumunijo na vojsko zoper Bolgare. Rumunski vojni minister je predložil poslanski zbor nico zakonski načrt, s katerim bi se naj pomnožila armada za 80 bataljonov.

Bolgari se zanašajo na Avstrijo.

Bolgarski poslanec Bobčev se je izrazil nasproti nekemu poročevalcu, da nima Rumunija nobene pravice, od Bolgarije kaj zahtevati, še manj pa sedaj, ko se ni še niti sklenil mir. Ako bi vdrla Rumunija v Bolgarijo, ki je sedaj popolnoma brez vojakov, bi vsa Evropa to najstrožje obsodila. Upa, da ne bo Avstrija Rumunije v tem oziru nikoli podpirala.

Lovčen ostane črnogorski.

Pred dobrimi 14 dnevi so prinesli nekateri dunajski listi novico, da zahteva naša država od Črne gore hrib Lovčen, ako hoče, da jo bo Avstrija podpirala, da dobi Črna gora Skader. Gora Lovčen dobi med našim mestom Kotorom in med črnogorskim prestolnim mestom Cetinjem. Topovi z Lovčena lahko dosežejo Kotor in Cetinje. Ako bi postal Lovčen naš, bi bila črnogorska prestolnica pravzaprav v naši oblasti, v oblasti naših topov. Sedaj izjavlja predsednik najvišjega sodišča v Črni gori, Lazar Timanovič, da Avstrija ni nikdar zahtevala, naj se ji odstopi gora Lovčen in da tega tudi sedaj ni storila.

Bolgari za red in mir.

Pod novo bolgarsko upravo so zopet hoteli nekateri nemirni ljudje raznih narodnosti (bivši četniki in drugi) svoje prejšnje delovanje požiganja in ropanja nadaljevati. Temu pa hoče novo imenovani upravitelj Makedonije, general Vlčkov, narediti enkrat za vselej konec. Izdal je takoj po svojem nastopu iz Seresa razglas do vsega prebivalstva v Makedoniji, v katerem med drugim veli: „Ustanovljene vojaške in posvetne oblasti pod mojim nadzorstvom jamčijo vsem mirnim prebivalcem popolno osebno in premoženjsko sigurnost, da se morejo okoristiti s svobodo in z vsemi njenimi pravicami in dobrotami. Vse hiše in druga lastnina odsotnih se morajo ohraniti. Nobena samo medsebojna razprava o premoženju ni dovoljena; nobene čete, nobeni četniki (roparji) ne smejo več obstati. Oblastnijske bodo skrbela za mir in red in uveljavljajo zakone carstva.“ — Tako govori samozavesten in omikan narod.

Grška na morju in na suhem.

Na otoku Kios, ki leži v bližini Male Azije v Egejskem morju, so dosegli Grki dne 2. t. m. nad Turki zopet lepo zmago. Grške čete, ki so se že poprej izkrcale na otoku, so prodirale ves dan v notranjost otoka. Turki so se dolgo upirali, a so se morali vedno umikati. En grški bataljon je prodiral proti mestecu Sv. Jurij, ki leži bolj v sredini otoka ter je zasedel važne turške postojanke. Turki so se zopet umaknili dalje. Proti večeru so Grki Turke obšli, na kar so se ti brezpogojno udali. Grki so vjeli 1800 Turkov in jim vzeli 2 topova, mnogo orožja, streliva in živil. Na vladnih poslopih glavnega mesta Kios so razobešili Grki grške zastave, v uradih pa so nastavili grške uradnike. — Iz Carigrada se poroča, da so dne 4. t. m. ob 7. uri 30 minut zjutraj zapustile 4 velike turške bojne ladje in 3 torpedni rušilci Dardanele. Med bojnimi ladjami sta se nahajali tudi že v prejšnjih bojih poškodovani križarki „Medšidije“ in „Hamičie“ ter bojna ladja „Torgue-Reis“. Ladje so odplule v smeri proti Kiosu. Slišalo se je streljanje in sode se, da se je vnela bitka med grškim in turškim brodivjem, o katere poteku pa še sedaj, ko to pišemo, podrobnosti niso znane. — Boj za Janino v Epiru se še vedno nadaljuje. Turška posadka se čvrsto brani. Grki so sicer že zasedli več važnejših turških postojank pred mestom, a o predaji Janine baje sedaj še ni govora. Dne 4. t. m. sta se vršila pri Lessani in Bizani vroča boja. Grški topovi so prizadeli Turkom mnogo škode. Turški napad je bil odbit.

Strah pred vojsko.

Nemški praški dnevnik je izračunal, da se je vsled vojske in napetosti med velesilami napovedalo v Avstriji že 60 konkurzov, pri katerih znaša za vsako posamezno trdko primanjkljaj najmanj 100.000 kron. Torej vse izgube skupaj bi znašale pri teh konkurzih 182 milijonov. Zraven tega je še propadlo več tisoč trdk, pri katerih je znašal primanjkljaj za vsako posamezno manj kot 100.000 kron.

Politični ogled.

Naš cesar. Cesarjevo zdravje je za dnje dni v kljub slabemu vremenu jako izborna. Nekoliko ga je sicer nadlegoval katar v grlu, na kar je osebni cesarjev zdravnik poklical na posvet še par strokovnja-

kov, ki so se pa vsi prav povoljno izrazili. Razne vesti o cesarjevem šibkem zdravju so tedaj popolnoma brez prave podlage. Na novega leta dan je sprejel cesar v Šenbrunu prestolonaslednika Fran Ferdinanda in več drugih nadvojvod, ki so mu izročili novoletne čestitke. Cesarju so prišli čestitat tudi mnogi drugi odlični gospodje.

— **Dunajski župan** novoizvoljeni dr. Weißkirchner je bil dne 4. januarja slovesno zaprisežen. V nastopnem govoru je rekel, da leži pred njim nova, nepopisana knjiga njegovega delovanja za Dunaj, in prve besede, ki jih hoče vpisati v to knjigo, naj bodo: z božjo pomočjo, Dr. Weißkirchner velja kot mož jeklene volje in izredne delavnosti. Dr. Lueger sam je želel, da postane kot najposobnejši njegov naslednik.

— **Deželni zbori.** Nekateri deželni zbori bodo začeli meseca februarja zborovati. Zaradi zasedanja štajerskega deželnega zbora se bodo začela zopet nova pogajanja s slovenskimi poslanci. Ne bo jih več vodilo veleposestvo, ampak na željo ministrskega predsednika zopet cesarski namestnik grof Clary. Veleposestvo se namreč med pogajanjimi ni obnašalo, kakor bi se moralo. Kjer so pogajanja za mir, tam je povsod navada, da se med tem ne izvršujejo sovražnosti. V Gradcu pa se je z vdnostjo veleposestva ravno med pogajanjimi vrgel slovenski uradnik iz deželnega odbora samo radi tega, ker je Slovenec. Nad 300 uradnikov živi v Gradcu deželni kruh, a noben Slovenec. In ko slovenski poslanci nazadnje spravijo prvega Slovence v Gradcu v deželno službo, ga Nemci čez 14 dni samo iz narodnega sovražstva spošijo. Veleposestvo je rajši odložilo pogajanja, nego bi popravilo to krivico, kakor so zahtevali odposlanci slovenskih poslancev. Tako delajo Nemci za delazmožnost deželnega zbora, tako upoštevajo slovenske pravice, a v kljub temu se še najdejo trapasti nemškutarji in liberalci, ki ne vedo, kje je krivda, da deželni zbor ne deluje.

— **Ogrska.** Ministrski predsednik dr. Lukač je dobil od cesarja dovoljenje, da predloži državni zbornici načrt volilne reforme (preosnove). Načrt te volilne reforme daje volilno pravico vsem, ki so izvršili kako srednjo šolo, že s 24. letom starosti, če so že eno leto bivali v tistem kraju. Pri uradnikih, duhovnikih in učiteljih se enoletno bivanje ne zahteva. Kdor je dovršil brezredno ljudsko šolo, dobi volilno pravico s 30. letom starosti, četudi ne plačuje nič davka. Kdor ne zna brati, pa bo hotel biti volilec, bo moral imeti 16 oralov sveta ali pa plačevati najmanj 40 K davka, potem dobi s 30. letom volilno pravico. Uslužbeni v trgovinah in obrti, ki ne služijo pri istem gospodarju že vsaj 3 leta, izgube volilno pravico. — Vsled nove volilne reforme bo dobilo na Ogrskem 255 tisoč delavcev volilno pravico, doslej jih je imelo to pravico le 44.000. Sprejme se tudi načelo, da bo volitev tajna. Vendar pa je načrt skrpan tako, da bodo imeli nemadžarski narodi od nove volilne pravice manj nego od stare. Mažari res z bičem tepejo druge narode. Še živina se da le nekoliko časa tepsti, potem pa ji je tudi preveč. Kako pridejo celi narodi do tega, da bi bili hlapci Mažarom? Danes niso več časi, ko bi drugim hlapčevali. Narodi hočejo dihati prostost, časi za tlačanstvo so minuli.

— **Na Hrvaškem** nimajo sedaj ne bana ne komisarja, a tudi nobene svobode še ne. Čuvaj je moral iti na dopust, s katerega se več ne vrne, njegove posle vodi med tem višji uradnik budimpeštanskega hrvaškega ministrstva. Unkelhäuser. Sicer pa je ostalo vse pri starem, časniki se zaplenjajo, ljudje se zapirajo, zborovanja se zabranjujejo, vse kakor pod Čuvajem. Vendar Hrvatje upajo, da dolgo ne bo tako ostalo, ker je s tem, da se zapodi Čuvaja, storjen vsaj prvi korak na boljše. Vse to morajo trpeti Hrvatje, ker nočejo svoje lepe domovine mirno prepustiti lačnim Mažarom. Tudi slovenski poslanci so s svojo obstrukcijo na Dunaju mnogo pripomogli, da je moral vsaj Čuvaj iti.

— **Katoličani v Nemčiji** se vrlo gibljejo, dasi ravno je Nemčija po večini protestantovska. Vsako leto prirejajo katoličani velikanski večednevni katoliški shod, katerega se udeležijo na 10tisoče vernikov. Po teh shodih se organizacije katoličanov oživijo in pomnožijo tako, da je katoliška stranka v Nemčiji odločujoči jeziček na politični tehničnici. Letošnji nemški katoliški shod, ki je že 60., se bo vršil v drugi polovici meseca avgusta v mestu Metz.

— **Ruski car** je izključil svojega brata, velikega kneza Mihaela Aleksandroviča, iz cesarske rodbine, mu odvzel vse časti in posebne pravice ter ga obsodil v prognanstvo. Ker je sedanji carovič bolan in bo težko okreval, je bil Mihael Aleksandrovič za njim poklican za prestolonaslednika. Sedaj je ta pravica seveda tudi izgubljena. Kazen carjevega brata ni zadela nezasuženo. Kakor znano, se je proti carjevi volji poročil z neko ločeno ženo. Za malim carevičem pride sedaj kot prestolonaslednik v poštev veliki knez Dimitrij Pavlovič, nečak carjev, ki velja sploh kot zaročenec najstarejše carjeve hčerke velike kneginje Olge.

— **Francosko.** Dne 17. januarja se bo na Francoskem vršila volitev predsednika ljudovlađe. Za predsedniško mesto se puli kakih 5 ali 6 kandidatov. Kakor je posneti iz dosedanjih časniških poročil, ima največ upanja na zmago sedanji ministrski predsednik Poincaré, ki je seveda velik svobodomislec. Za dnje volitve predsednika so se precej gladko izvršile, letos pa se bo bil radi večjega števila kandidatov vroč boj. Predsednika ljudovlađe volijo za dobo 7 let. Izvoljeni predsednik ima skoro iste pravice, isto oblast, kot pri nas cesar. On imenuje ministre in višje uradnike, potrjuje postave in sploh izvršuje vladarske posle.

— **Zaradi Kitajske** so si v laseh Rusija in Japonska na eni strani, Severna Amerika na drugi strani. Amerika dobiiva na Kitajskem vedno več upliva, ne samo političnega, ampak tudi vsled trgovinskih zvez. To pa je zelo neljubo Rusiji in Japonski, ki ne marata nobenih tekmecev in bi si najrajši razdelili med seboj najpripravniješe Kitajske pokrajine. Severna Amerika pa se ne da z lepimi besedami odpraviti, ampak zahteva na Kitajskem istih pravic, kakor jih imata Rusija in Japonska, ali pa bo vojska. To je zelo važno vedeti, kajti ako bo Rusija v Aziji zapletena v vojsko, gotovo ne bo iskala v Evropi še druge vojske. Japonsko ministrstvo je pred kratkim zahtevalo veliko milijonov rubljev za vojne priprave, Rusija pa je preteklo leto zgradila za 200 milijonov rubljev železnice v Aziji.

— **Na Španskem** se dogajajo velike reči. Nad 90 članov iz gospodke in poslanske zbornice katoliške stranke je odložilo svoje mandate, njim na čelu voditelj Maura. Odkar se je oženil sedanji kralj Alfons s protestantsko princesinjo, ki je sicer prestopila h katoliški veri, vlada na Španskem povsod liberalizem. Brezverske družbe in stranke, četudi so v bistvu prekucijske, se očito podpirajo. Kralj se obdaja z liberalnimi svetovalci. Denarno stanje Španske je po liberalnih popolnoma zavoženo. Ta način vladanja mora državo prej ali slej pripeljati k revoluciji. Katoliški politiki so opominjali in svarili, a kralj jih ne posluša. Ker nočejo nositi nobene sokrivde, so sedaj odložili mandate. Ta korak je naredil na kralja in celo deželo velik utis.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

12. nedelja: 1. po razglasenju Gospodovem; Arkadij, mučenec; Ernest, škof.
13. ponedeljek: Veronika, devica; Bogomir; Leoncij, škof.
14. torek: Hilarij, škof; Feliks iz Nole, spoz. pr.
15. sredo: Pavel, puščavnik; Maver, opat; Romed.
16. četrtek: Marcel, p.; Tiej.
17. petek: Anton, puščavnik; Sulpicij, škof.
18. sobota: Sv. Petra stol v Rimu; Priska, devica in mučenica.
19. nedelja: 1. predpustna, Kanur, kralj; Marija in Marta, m.

* **Osebnosti.** Poslanec Pišek je na brvi spodrknil ter tako nesrečno padel, da si je zlomil rebro. Zelimo, da bi kmalu popolnoma okreval. — Poslanci Jare, dr. Korošec in dr. Krek imajo dne 9. in 10. januarja socialno-politični tečaj v Spltu v Dalmaciji in dne 11. t. m. v Šibeniku.

* **Na znanje.** Ker stroji radi velikega števila iztisov, v katerih se tiska sedaj naš list, ne morejo zmagati dela v enem dnevu, smo primorani, od slej skleniti uredništvo že v sredo popoldne. Naj blagovolijo naši sotrudniki to upoštevati.

* **Nov list.** Organizacija jugoslovanskih hrvaških mislečih železničarjev, „Prometna zveza“ v Ljubljani, je začela izdajati nov list, ki se imenuje „Železničarski Glasnik“. List bo izhajal 1. in 15. dne v mesecu. Celoletna naročnina znaša 3 K 60 vin. Člani „Prometne zveze“ dobe list brezplačno. „Železničarski glasnik“, katerega našim slovenskim železničarjem toplo priporočamo, se naroča v Ljubljani, Dunajska cesta, št. 9.

* **Stara pesem.** Slovenjebistriški okrajni zastop, ki postavno že davno ni več pravilno sestavljen, pošilja na občine okrožnice, v katerih jim zahtuje, da jim vsled slovenske obstrukcije v Gradcu ne more dati za ceste nobene podpore. Gospodje ne mislijo daleč, sicer ne bi mogli širiti take neumnosti. Računimo! Do začetka slovenske obstrukcije so občine in okraji dobivali cestne podpore. Danes pa se plačujejo ravno iste deželne doklade kot ob začetku obstrukcije. Zakaj torej ne dobivajo občine več podpor? Denar je gotovo tukaj. Ali ga deželni odbor samovoljno noče dati, ali pa isti denar, ki se je izdajal prej za ceste, gre za druge stvari. Kje je torej tukaj krivda slovenske obstrukcije. Drugi nemškutarski okraji so hoteli že pred leti širiti to misel, a so jo hitro opustili, ko so uvideli svojo nespamet. Sedaj je začel slovenjebistriški okraj peti staro pesem.

* **Nemška sodba o obstrukciji.** Nemški okrajni zastop v Neumarktu je imel dne 28. decembra m. l. plenarno sejo, v kateri je nemški poslanec Riegler priznal: Z ozirom na te razmere (obstrukcije) v dež. zboru se mora vedno zopet povdarjati, da tudi večina deželnega zbora ni brez krivde... Tako govori nemški poslanec o slovenski obstrukciji, iz česar pač dovolj jasno sledi, kako grdo naši liberalci in nemškutarji glede obstrukcije zavijajo resnico.

* **Znorelost.** Nemški Mihel v Bismarkovi ulici v Ptuj, ki se kot pravi slepar oblači v slovensko obleko, „Štajere“ po imenu, si hoče zaslužiti počen groš in zato piše to budalo: „Slovenski časopisi so tiskani in črno na belem dokazujejo protiaustrijsko mišljenje prvakov.“ — Med vsemi listi je pač najmanj v frankfurtarske cape zaviti „Štajere“ poklican, da bi učil slovensko časopisje avstrijskega domoljuba. To je vendar že znorelost, ako izdajalski nemškutar kritizira časopise, koje pusti c. kr. državni pravdnik mirno iziti!

* **Otročji napadi.** Čim mirnejši je celjski „Narodni list, tem neumnnejša postaja „Sloga“. Urednik pri Sv. Roku ob Sotli je izvedel, ker ima tako dobre zveze z ministri, da so slovenski poslanci zato glasovali za vojne predloge, ker je dobil Šusteršič za polfalitne kranjske zadruge večmilijonsko posojilo. Koli kor besedi, toliko laži. Kaj pa je dobil liberalni poslanec dr. Ravnihar, ki je po poročilu vseh ljubljanskih listov tudi glasoval za vojne predloge? To nam naj raje povedo liberalni listi. Sploh je treba velike

nepoštenosti, ako se napadajo naši poslanci zaradi kakega glasovanja, a o liberalnih poslancih se molči, ki so ravno tako glasovali. O vojnih predlogih pa je naša sodba čisto kratka: Ako ne dam v vojski domovini vsega, kar potrebuje, proti odškodnini, pa si bo vojskujoča se domovina vzela brez odškodnine, kar bo rabila. Boljša postavno urejena odškodnina kot nič!

* **Liberalna organizacija.** V Rajhenburgu se je ustanovilo liberalno politično društvo. Urednik „Slov. Naroda“, Lesničar, je govoril o balkanski vojski in Kmečki zvezi. „Narodni List“ je s shodom zelo zadovoljen in z veseljem obdarovanega berača poročal, da znaša članarina za društvo 40 vin. in da je takoj pristopilo 32 članov. Torej je nesla liberalna politika a Rajhenburgu 12 K 80 vin. Čisto po advokatski zračunjenosti. Živela „plodonosna“ liberalna organizacija!

* **Liberalno delo.** Zadnji čas opazujemo, da so začeli liberalci s podrobnim delom. Ustanavljajo v važnejših krajih politična društva, ljudske knjižnice, prirejajo manjše shode, širijo liberalne časnike ter si hočejo na ta način pridobiti več trdnih tal. Na shodih, na katere vabijo pod pretvezo balkanske vojske tudi naše pristaše, govorijo sladko in milo, kot bi jih bila sama ljubeznjivost in rodoljubje. Liberalci je lisjak! Premotil bi rad naše pristaše, a ker se to ne da doseči z vednim zabavljanjem čez Kmečko zvezo, pa rabijo zlobno sredstvo hinavstva. Somišljeniki pozor! Bodite previdni! Ne pojdite liberalcem na limanice. Naš odgovor na liberalno ovinkarsko rovarjenje naj bo izpopolnitev naših krajevnih organizacij, političnih, nepolitičnih in mladinskih. Zimski čas je čas dela za stranko.

* **G. Vilko Weixl** je pokazal, da ni samo razprodajalec držnega in hudočnega nemškega lista „Der neue Blitz“, temveč tudi njegov zvest čitatelj. Dokaz za to je med drugim tudi njegova izjava v „Slovenskem Narodu“, ki močno diši po pisavi omenjenega časnika. O našem listu izraža g. Weixl v slogu svojega nemškega vzornika in v slabi slovenščini sodbo, da je „Slovenski Gospodar“ „v blatenju in hujkanju že znan“. No, g. Weixl, o „znanju v blatenju in hujkanju“ se ne bomo prepekali ne z Vami, ne s „Slov. Narodom“, kateri je po Vaši izpovedi še vedno objavil Vaše vpslane notice in mora biti potemtakem Vaš „leibladle“. Če bi šlo za to, komu se naj „v znanju v blatenju in hujkanju“ prizna prvi red, se mi v tekmo niti ne spustimo, ker bi gotovo ostali daleč za svojimi konkurenti. Sodbo samo, ki jo je g. Weixl izjavil o nas, pa seveda sprejemamo z isto skrušeno spoštljivostjo, s katero so nas prešile in uničile „uničevalne“ besede, ki so jih zapisale Weixlove kolendre o slovenski krščanski stranki. Sicer pa se Weixlovi napovedi, da bo „tudi nadalje še delal v procvit slovenstva in svoje trgovine“, pridružujemo z željo, naj se mu vedno smešlja sreča na njegovih „slovenskih“ in „trgovskih“ potih. Da ste nam zdravi, g. Vilko!

* **Davka prosto klanje živine.** V ponovni seji od 28. do 29. decembra 1912 je sprejela poslanska zbornica za živinorejce jako važen zakon. Sedaj velja še zakon z dne 16. januarja 1877., drž. zak. št. 60, da mora plačati užitnino lastnik živinčeta, ako ga je moral zaklati, oziroma pobiti v sili. Ako n. pr. žival zbolí, ponesreči, ako jo zadene strela itd., je lastnik prisiljen, da jo pobije ali zakolje. In če prodaja samo nekaj mesa, mora plačati državno užitnino in deželno doklado. Tarifa od vola, bika, krave in nad leto starega teleta znaša v krajih z do 20.000 prebivalci 10 K 8 vin., v krajih z do 10.000 prebivalci 7 K 6 vin., v ostalih manjših krajih 5 K 4 vin. Ako se žival preobije in jo mora lastnik zaklati ali pobiti, je to za reveža že itak nesreča; plačati pa mora še užitnino, ako odproda le nekaj mesa od pobite živine. Kmečki poslanci so že nekaj let pozivali vlado, naj predloži zakonski načrt, po katerem v takih slučajih ne bode treba plačevati užitnine in doklade. Vlada je tej zahtevi ustregla in z novim letom 1913 stopi v veljavo nova določba. V vsakem slučaju pa mora lastnik naznaniti županstvu najkasneje v 12ih urah, ako je v sili moral pobiti žival. Vlada je tudi izjavila, da sme žival zaklati ali pobiti tudi mesar, toda meso sme prodajati le lastnik živali.

* **Nova orožniška postaja.** Pri Sv. Antonu v Slov. gor. se je s 1. januarjem 1913 ustanovila nova orožniška postaja.

* **Vojaški konji.** Vojno ministristvo razglasa, da se bo leta 1913 oddalo sledeče število konj v zasebno uporabo: od 15 dragonskih polkov 819 konj, od 16 huzarskih polkov 897 konj in od 11 ulanskih polkov 608 konj. Kot nadomestilo za te konje bo vojaška uprava nakupila 2334 konj-novincev. Kdor hoče dobiti vojaške konje v zasebno uporabo, mora takoj začetkom leta 1913 vložiti na vojaško upravo tozadevno prošnjo.

* **Zimske manevre** namerava vpeljati vojaška uprava pri četah, kakor so bili dosedaj v navadi polletni manevri. V to svrhu se bode moralo vojaštvo vezati tudi v prenočevanju na prostem, v kolikor bodo to dovoljevale klimatične (vremenske) razmere.

* **Vojaške zadeve.** Leta 1912 se bodo vršile orožne vaje deželne brambe v dveh rokih. Vaje prvega roka se začnejo dne 15. julija, drugega pa 1. septembra. K tem orožnim vajam se bo vpoklicalo moštvo, katero je vezano, delati letos orožne vaje, in ono, ki je z istimi zaostalo. Moštvo 11. in 12. službenega leta se ne vpokliče. Poljedelcem in kmečkim delavcem je dovoljeno, da si lahko izberejo čas, kadar bi jim boljše sodilo delati orožne vaje. Dotičniki morajo to takoj javiti pristojnemu županstvu.

* **Mnogo denarja** stane vojna. Avstrijo stane vojaštvo v mirnem času na leto 400 milijonov kron. Kaj bi stalo v vojnem času, nam ni znano. Iz Nemci-

je nam je znan tak proračun in tega vzemimo za merilo. Armada 3 milijone mož bi stala na dan 18 milijonov mark, na mesec torej 450, in na leto 5480 milijonov mark. To so številke, ki naj državnike pouče, da se z vojskami ne bo ublažila že itak skrajno neznosna draginja in kako draga je godba s kanoni in puškami.

* **Nasledki vojske.** Listi poročajo, da je vsled balkanske vojske od 1. oktobra do 31. decembra 1912 propadlo v Avstriji 460 tovarn, velikih trgovin in obrtov, ki so vsled velikih dolgov (182 milijonov kron) morale ustaviti delo. Zastal je ves promet na Balkan, denar je postal drag in „krah“ je bil neizogiben. Na tisoče in tisoče delavcev in uslužbencev je izgubilo svoj kruh.

* **Davek na vžgalice** se bo uvedel v Avstriji. Vlada bo v kratkem predložila državni zbornici predlog o uvedbi davka na vžgalice. Vladni računari so preračunili, da bo vrgel ta davek na leto 15—18 milijonov kron. Ker so tovarnarji vžgalice v Avstriji združeni v dve veliki družbi in se vrši prodaja po eni osrednji pisarni, bo vlada lahko preračunala davek, posebno, ker bo finančnim uradnikom odslej v davčnih zadevah dovoljen vpogled v trgovske knjige.

* **Novi društveni zakon.** Že od leta 1874. so poslanci zahtevali izpremembo društvenega zakona iz l. 1867. Toda še-le leta 1910 se je ustavni odsek lotil dela. Lani je predložila vlada nov načrt, ki ga je odsek nekoliko predelal. Od leta 1867. se je javno življenje v Avstriji jako razvilo. Odkar imamo splošno in enako volilno pravico za državni zbor, zanimajo se vsi sloji prebivalstva za politične pravice. Tem razmeram stari društveni zakon več ne odgovarja. Obširna razprava je bila v odseku o paragrafu 2., ki določa, da društva v zmislu tega zakona niso verske in cerkvene družbe, kongregacije, redovi, razne pridobitne zadruge, denarni zavodi, strokovna društva, bolniške blagajne itd. Shod društva mora biti naznanjen 24 ur preje oblastvu. Javnih shodov se ne smejo udeleževati osebe, ki niso člani ali povabljeni gostje. Na shodu ne sme imeti nihče orožja pri sebi. Na vsak shod sme poslati vlada zastopnika, ki ima prostor poleg predsednika in pravico, da shod razpusti, ako se zgrade nevarni neredi. Težko je bilo določiti, katera društva so strogo politična, katerih se morajo inozemci in osebe pod 21. letom udeleževati le z dovoljenjem politične oblasti. To je: takim osebam more politična oblast prepovedati udeležbo. Strogo politična društva morajo na zahtevo v enem tednu oblasti naznaniti svoje člane. Bistvene izpremembe so: Vlada nima pravice, omejiti števila članov v načelništvu političnih društev; društva niso dolžna redno oblasti naznanjati člane; politična društva smejo ustanavljati podružnice in zveze; razveljavljena je določba o razsodiščih in prepovedi društvenih znakov. Najvažnejša izprememba pa je, da smejo biti tudi ženske članice političnih društev. Druga važna določba je, da smejo biti člani političnih društev najmanj 21 let stare osebe. Zbornica je sklenila, da stopi novi društveni zakon v veljavo s 1. majem 1913.

* **Zadružni tečaj v Mariboru** se prične v ponedeljek, dne 13. t. m., ob 10. uri popoldne v pisarni Zadružne zveze, Koroška cesta 5. V četrtak, dne 16. t. m., se bo v tečaju razpravljalo o sestavljanju računskih zaključkov in se pričakuje ta dan več tainikov posojilnic, ki si žele svoje znanje razširiti.

* **Vzorne tečaje** bo priredil tudi, kakor že dosedaj, c. kr. obrtno-pospeševalni urad na Dunaju v več rokih za mizarje, krojače, čevljarje, kolarje, ključavničarje, elektro- in vodovodne inštalaterje, krznarje in več drugih. Za pojasnila o udeležbi tečajev zavoda za pospeševanje obrti, kakor tudi vzornih obratov na Dunaju, naj se obrača na naslov „Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem“ v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22, ki podaja iste brezplačno.

* **Ali bo letošnja zima ostala mila?** Sloviti vremenski opazovalec župnik Schmucker na Virtemberskem je že začetkom letošnje zime prerokoval milo zimo. On in še več drugih vnetih vremenskih opazovalcev trdi, da se delijo zime v dve časovni dobi. Vsaka doba obsega 11 let. In Schmucker pravi, da živimo sedaj v dobi milih zim. Če bo le res. Sicer si pa želimo na kmetih malo ostrejših zim in vsaj toliko snega, da bi zamogli drva in druge stvari spravljati k hiši. V hribih se sedaj ne more z živino nikamor in posestniki gozdov ne morejo z lesom v dolino.

* **Vsa društva**, politična in nepolitična, opozarjamo, da je sedaj čas za občne zборе. Obenem pa predstavljamo prošnjo, naj nam o zborih poročajo prav kratko, ker nam primanjkuje vkljub razsežnosti lista prostora.

* **Iz politične službe.** Okrajni komisar dr. Emil Lubeč je imenovan za namestniškega tajnika na Stajerskem.

* **V Avstriji se kuje denar za Bolgarijo.** Nižavstrijška eskomptna družba bo v družbi z agrsko trgovsko banko in narodno bolgarsko hranilnico izvršila kovanje bolgarskega srebrnega in bronastega denarja. Kovalo se bo prihodnje dni srebrnega denarja za 5.000.000 levov (okrog 5 milijonov kron) in 50.000.000 komadov bronastih novčičev. Polovico tega denarja se bo kovalo na Dunaju, polovico pa v Kremnici.

* **S svetovnega tržišča.** Iz Dunaja in Budimpešte poročajo, da je dne 4. januarja na žitnem tržišču se začela cena žitu zopet dvigati. Pšenica je pridobila 5 vin., rž 5—10, oves 10—15 vin. pri 100 kg. Koruza in ječmen sta ostala pri stari ceni. Tudi ta teden se pričakuje zopetno dviganje cen. — Cena sladkorju se poviša za 1 K pri 100 kg. Med tem, ko se cena sladkorju zvišuje, pa postaja kava cenejša.

Listi namreč poročajo, da je padla cena kavi za približno 5—10 K pri 100 kg. V evropskih trgovskih pristaniščih, posebno v Trstu in Hamburgu, leži nad 200 tisoč velikih vreč kave, ki čaka na kupce. V Ameriki je baje še 920.000 vreč kave nepročlane. Mnogo braziljskih veletržcev s kavo je radi spekulacij izgubilo na stotisoče kron pri kavni trgovini. — Cena živini je neizpremenjena. — Veliki lesni trgovci so zvišali ceno lesnim izdelkom za 2%. — Za svinjske kože (surove) se plačuje 80—90 vin. za 1 kg.

* **Za Ruđeči križ.** Martin Natlačen pri Sv. Francišku v Sav. dolini je poslal 26 K 10 vin. Nabrali udje izob azevalnega društva.

* **Se nikdar se ni zgodilo**, da bi za srbske srečke iz leta 1888 bilo toliko zanimanja, kot ga je sedaj. Pravi vzrok tega zanimanja je težko dognati, gotovo pa je, da veliko privlačne sile teži v dejstvu, da stojimo pred velikim žrebanjem (15. januarja), pri katerem bo izžreban glavni dobiček čistih 100.000 frankov. Kdor hoče v srečnem slučaju ob gati, pri tem pa za srečko le malo izdati, za tega je ustanovljena srbska državna srečka iz leta 1888. Veliko več upa ja do bogastva pa nudi seveda turška srečka s svojimi bogatimi glavnimi dobitki v znesku 1.800.000 frankov vsako leto. Turška srečka je dražja a zato dragocenejša. Pra i računar bo prav gotovo izračunal, da je turška srečka nejcenejša. Slov. Straža pripreda obe in sicer vsakemu ono, ki ustreza njegovim razmeram. Opozarjamo na današnji tozadevni oglas Slovenske Straže.

* **Slov. Straža** je poslala mladenka Šketa Tereška iz Braslovč 1800 lepo urejenih obrabljenih znamk kot novoletno darilo.

Sv. Oče in mladina.

Že večkrat smo imeli priložnost poročati, da je sedanjí Sveti Oče vnet prijatelj katoliških mladinskih organizacij. Pred Božičem dne 22. decembra, je sprejel predsednike italijanskih katoliških društev ter jih milo in srčno opominjal, naj bodo pogumni bojevalniki za načela svete katoliške cerkve in naj priborijo tem načelom veljavo tudi v vsaj javnosti. Papež Pij X. menda nima srčnejše želje, kakor da zbere mladino vsega sveta okoli Kristusovega križa.

Vse prenoviti v Kristusu! je geslo sedanjega papeža in to geslo hoče Sv. Oče v prvi vrsti uresničiti pri mladini. Odkar sedi na Petrovem prestolu, se neprehema trudi, da bi ravno otrokom in mladini zbral pota do večnega zveličanja. Otrokom dovoljuje v rani mladosti sprejemati Najsvetejše, trudi se za poglobljenje verskega pouka pri otrocih, in v Rimu ustanavlja sam katoliške zasebne šole in jim daje v zunanjih vatikanskih zgradbah potrebne prostore na razpolago. Kadarkoli se nudi najmanjša prilika, opozarja na važnost dobre mladinske vzgoje. Papeževo srce bije gorko za mladino.

Vzgleđ Sv. Očeta naj nas vspodbuja, da bomo tudi v novem letu negovali našo katoliško mladinsko organizacijo. Ljubimo mladino in skrbimo za njo v cerkvi in izven cerkve!

Češko katoliško časopisje nam poroča, da se je tam z ozirom na brezversko in socialistično organizacijo med mladino meseca decembra krščansko-socialna stranka v Pragi nanovo posvetovala, kako zopet poživiti in pomladiti na Češkem katoliško mladinsko organizacijo. Sprejela je poseben načrt češkega katoliškega odbora, ki predlaga enotno organizacijo z osrednjim vodstvom v Pragi.

Slovenska mladina, zbiraj se okoli svojega Sv. Očeta, organiziraj se po njegovi želji naprej v Katoliških društvih in se vzgajaj za važno nalogo, ki ti je po njegovi želji za sedanjí čas določena, namreč da vse prenoviš v Kristusu.

Mariborski okraj.

m Maribor. Dne 2. januarja je nagloma umrl tukajšnji odvetnik dr. H. Lorber. Bil je velik Nemec; njegov oče je bil kmečki sin iz Slovenskih gor.

m Maribor. Za župana je bil dne 2. t. m. izvoljen dosedanji župan dr. Schmiderer, za podžupana pa poslanec Wastian. Po Mariboru se govori, da ostane Schmiderer župan le do 18. avgusta 1913, ko se bo blagoslovil in otvoril novi dravski most, potem pa bi prevzel županstvo Wastian. K otvoritvi dravskega mostu bo baje povabil mestni svet enega člana cesarske hiše.

m Studenci pri Mariboru. V nedeljo, dne 12. t. m., ima naše Katoliško slovensko izobraževalno društvo večjo predpustno veselico. Nastopijo domači tamburaši. Pridite Slovenci polnoštevilno. Začetek ob 4. uri popoldne. Vrší se pri g. Frasu.

m Studenci pri Mariboru. V ponedeljek, dne 6. t. m. popoldne je umrl nagle smrti tukajšnji župan L. Schmuckenschlag. Rajni je bil miren Nemec.

m Jarenina. Občni zbor Bralnega društva je na novega leta dan ob obilni udeležbi krasno uspel. Z navdušenjem se je sprejelo poročilo odbora o delovanju društva, ki je priredilo preteklo leto več shodov ter veliko Slomšekovo slavnost. Prebralo se je nad 800 knjig. Udov je okoli 150. V novi odbor so izvoljeni: Franc Šekol, predsednik; Martin Vrzlak, podpredsednik; Fr. Šparl, tajnik; Al. Drozg, blagajnik; Mih. Flakus in Jan. Breg, knjižničarja, ter Miha Šekol in Fr. Potrč, odbornika. Po zanimivem govoru č. g. kaplana Vrzlaka: „Česa se učimo od balkanskih Slovanov“, je sledil šaljiv srečolov. Upamo, da bo naše društveno delovanje še tudi nadalje uspešno.

m Jarenina. Tukaj dobimo v kratkem baje celo 2 nemški soli: eno na Pesnici, „Die Kernstockschule“, in eno v Dobrenju, za katero je pred nekaj leti zapustil neki plemenitaš več tisočakov. Srečna mati Slovenija — Germanija!

m Jarenina. Dne 6. januarja na praznik sv. Treh Kraljev, je imela naša Mladeniška zveza občni zbor. V odbor so voljeni: Fr. Šparl, predsednik; Mart. Vrzlak, tajnik; Alojz Drozg, blagajnik; Mih. Flakus in Ivan Breg, knjižničarja. Posvetovalo se je

o ustanovitvi Orla, pa ideja je za sedaj še neizvedljiva. Sklenili smo, da pri prihodnjih sestankih nastopijo mladeniči kot govorniki ali deklamatorji, vmes pa mora biti nekaj pevskih točk. — V nedeljo, dne 12. januarja, se vrši po večernicah v čitalnici občni zbor Dekliške zveze.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Božičnica naše petrazredne ljudske šole se je tudi tokrat jako dobro obnesla. Velika dvorana in galerija A. Arnuža sta bili natlačeno polni; mnogo ljudi ni dobilo prostora. Otroci-diletanti so svoje vloge častno rešili. Osobito enodejanki: „Bratovska ljubezen“ in „Darežljivi otroci“ sta navzočim zelo dopadli. Srečamo petje, katero je vodil in spremljeval na harmoniju g. učitelj From, in pa imenovani enodejanki, sta tuptam izvabili solze v oči. Nad 100 otrok je dobilo obleko in obuvalo, ostali pa druge koristne reči. Končno so naše veelece, njene dame, in sicer gospe: dr. Gorišek, dr. Kronvogel, notar Stupica, dr. Ilanig, dr. Lovrec, Fabiani, Zabukošek, Štukelj, Zemljč, Polič, Šilec, Damiš, Kurbus, Podlinšek, Arnuš, gđc. Janžekovič in gospa Kopač pogostile vse otroke z različnim pecivom itd. Bog plati!

m Sv. Jakob v Slov. gor. Po dolgi bolezni je previdena s sv. zakramenti, umrla dne 23. decembra pr. I. v naši župniji najstarejša žena prevžitkarica Jereter Markuš, v 90. letu svoje starosti. Bila je dolgo vrsto let slepa. N. v m. p.;

m Ruše pri Mariboru. Podružnica Jugoslovanske strokovne zveze nas je povabila dne 5. januarja na občni zbor, združen z veselico. O delovanju podružnice sta lepemu številu zborovalcev poročala gg. Bečela in Jug. Iz poročil smo posneli, da si je pridobila Stokovna zveza tekom enega leta ugled in da vse hujskanje nasprotnikov ni liberalnih želj uresničilo, ampak naše stališče le utrdilo. Kot prvi je govoril o pomenu Zveze Vek. Zaje iz Škal. Za njim sta govorila še urednik Moškerc iz Ljubljane in Zebot iz Maribora. Govorniki so podali pojasnila in navduševali zbrane k pristopu. Po shodu se je razvila prijetna domača veselica, pri kateri so nas posebno kratkočasili vrli tamburisti iz Studencev. V kratkem si želimo ustanoviti še tudi podružnico Slovenske Straže. Liberalnihi zagarjevi tokrat ni bilo blizu.

m Sv. Lovrenc nad Mariborom. Prvi milijon kron prometa je dosegla dne 1. januarja 1913 „Kmečka hranilnica in posojilnica v St. Lovrencu nad Mariborom“. Glej inserat!

m D. M. v Pušcavi. Visok obisk. Katoliški nadškof iz Prizrena v Albaniji, mil. g. dr. Lazar Miedia je bil ob božičnih praznikih s svojim dvornim kaplanom pri visokorodni grofovski obitelji Zabeo na Fali kot gost in je tudi vsak dan v ondotni kapeli maševal. Na Božič popoldne je prišel v spremstvu visokorodnega g. grofa Zabeo, svojega č. g. kaplana in č. p. Hadriana v Puščavi, obiskat našo romarsko cerkev in tudi našega č. g. župnika. Dne 27. decembra je zapustil Falo in zopet odpotoval na Dunaj. — Zahvala. Kakor vsako leto, tako je tudi letos visokorodna gospa grofica Zabeo poslala našim revnim šolarjem toplo obleko za božični dar. V imenu šolske mladine naj bo tem potom visokorodni dobrotnici izrečena najpristronejša zahvala. Bog plačaj tisočkrat!

m Hoče. (Zahvala.) Č. g. Andrej Lovrec, kaplan v Ljutomeru, je daroval za novo zastavo Mladeniške Marijine družbe 20 K, in č. g. Melhior Zorko, kaplan v Cirkovcih, pa za naše Orle kot novoletno darilo, 5 K. Obema blagima dobrotnikoma srčna zahvala! Bog nakloni naši slovenski mladini še mnogo takih dobrotnikov! — Naše Katoliško bralno in gospodarsko društvo priredi s pomočjo Orlov v nedeljo, dne 12. januarja 1913 veselico pri g. Rojku. Na vspredu je igra: „Vaški skupuh“, igraček v 3 dejanjih, in petje. Začetek po večernicah. Zvečer ob 7. uri se bo igra ponovila.

m Slov. Bistrica. Na Kraljevo popoldne je bil občni zbor političnega društva v veliki dvorani hotela „Avstrija“. Deželni poslanec Novak je kratko poročal o delovanju društva. Nato je govoril dr. Lemež o pripravah za volitve v okrajni zastop. Državni posl. dr. Verstovšek je podal mesto obolelega poslanca Piška poročilo o državnem zboru, govoril o pogajanjih za deželni zbor, je bilal deželno gospodarstvo in o svetilil postopanje štajerčijancev glede okrajnega zastopa. Poslančeve besede so kmetje dobro umeli.

m Studenice. Naša kmetijska podružnica je imela dne 1. grudnia 1912 VIII. redni občni zbor v sobi samostanskega poslopja. Predsednik č. g. I. Čede otvoril zborovanje in poda poročilo blagajnika in trsničarja, iz katerega je razvidno, da je imela podružnica v letu 1912 539 K 1 vin. dohodkov, stroškov pa 711 K 43 vin. Od denarja, ki se skupi za v letu 1912 pridelani trs, gre v pokritje dolga iz leta 1912 172 K 42 vin. Nadaljni skupiček ostane kot razpoložljiva svota za leto 1913. G. predsednik se zahvali v imenu vseh udov trsničarju Šim. Švaganu za njegov trud. Razdelilo se je brezplačno udom nekaj „asbestovega“ žvepla, prodalo nekaj „okov“ ter slednjič naročilo, oziroma sklenilo naročiti za ude bakrene galice, nekaj mostnih tehtnic, 2 nahrbtnja žveplalnika, travna semena itd. Ko se je še pobrala udnina, je sklenil g. predsednik zborovanje s prošnjo, naj bi se vsi doseđanji udeje krepko in zvesto držali podružnice ter tudi druge pridobili za podružnico. Podružnica je imela dne 14. decembra 1912 odborovo sejo, pri kateri se je med drugim tudi sklenilo prositi Družbo sv. Mohorja, da bi, če mogoče, prirejala svoj koledar v prihodnje približno tako, kakor je nemški koledar štajerske kmetijske družbe, ker kmetijska družba slovenskega koledarja kaže ne more izdajati.

m Mostečno pri Makolah. Umrl je tukaj dne 10. decembra 1912 obče spoštovani še samski posestnik Matevž Črepinko (po domače Tepehov Matevž) v 70. letu svoje starosti. Rajni je bil blag in miroljuben mož. Bil je dolgoleten naročnik „Slovenskega Gospodarja“ in dolgoleten občinski odbornik. Bodi mu zemljica lahka!

m Sv. Jurij v Sl. v. gor. Kmet. podružnica ima dne 12. januarja 1913, t. j. v nedeljo po rani maši v gostlini v Fr. Krajca svoj občni zbor. Po g. v. g. predstojnika in običajnem dnevem redu, bo pobiranje udnin za leto 1913 in tudi sprejem novih udov, kakor tudi narečitev različnih semen.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Magacin, v katerega odlagajo od sovraštva do Slovencev zbesneli naši narodni nasprotniki svoje laži in obrekovanja slovenskega ljudstva, ali po domače „Stajero“, je postal menda uradni list ptujskega okr. glavarstva. Opazuje se že dolgo, da v mnogih zadevah, n. pr. koncesijah za gostilne itd., gre glavarstvo štajerčijancem zelo na roko. Posebno pa so vznemoljeni ljudje, ker je glavarstvo, ki ima uradno nadzorstvo nad pisarijo „Stajerca“, v sedanjih resnih časih pustilo obrekovati naše ljudstvo kot protidržavno, da je celo pobralo vsako laž in obrekovanje, ki ga je zbobnal v svet ta list kot gotovo resnico, ter dajalo žandarjem ukaze, kakor da bi po naših vaseh „Srbov“ kar mrgolelo. Prisluškovali so žandarji pri vratih gostiln, če bi kje zbiral vojsko kak „Srb“, izpraševali ljudi, kolikokrat se je že v cerkvi pridigalo za Srbe, zoper Avstrijo itd. Vsaj c. kr. oblast bi morala v tako resnih časih ohraniti mirno kri, pa ne nasesti lažem, ki jih spravljajo v svet ljudje, ki so hoteli vojno nevarnost izkoristiti v svojo strankarsko korist zoper slovensko ljudstvo. Če bi hotelo glavarstvo malo bolj paziti na nemškutarje ali pa tudi gotove uradnike, bi pač marsikaj našlo, kar bi lahko izročilo žandarjem v roke. Naše ljudstvo si bo zapomnilo, kdo ga je v resnih časih črnil, obrekoval, po krivem tožil in ovajal; štajerčijanci so se sami pokazali kot ničvredne podpihivalce.

p Ptuj. Naši „slogaši“ se zelo trudijo, da bi razširili hinavsko „Slogo“ med naše ljudstvo. Pretečeno nedeljo sem naletel na nekega uradnika, ki je po Hajdinu vsiljeval ta „izborni“ list. Pa je povsod slabo naletel. Naše ljudstvo je politično že toliko zrelo, da ve razločevati med dobrim in slabim berilom. Pribiti se mora, da gospodje, ki širijo „Slogo“, ne rogovilijo proti „Stajercu“, ampak proti „Slovenskemu Gospodarju“. Ali je liberalno-slogaška klika napravila zvezo z Linhartom?

p Cirkovce. Naš naročnik nam piše, da se nahaja v Cirkovcih gostilna, v kateri se vsako nedeljo in praznik med službo božjo pije in pleše, kar je seveda obsojanja vredno. Pričakujemo, da bo gostilničar odslej bolj upošteval verski čut našega ljudstva.

p Prvenci. V naši občini je umrl dne 18. dec. 1912 najstarejši mož župnije Sv. Marko niže Ptuj, Janez Fürbos, star blizu 88 let. Ko je umrl meseca avgusta njegov vnuk, mladi gospodar Lovrenc Janžekovič, se je pritoževal: mene pa smrt ne vidi. Sedaj je tudi njega našla smrt. En dan poprej je bil še v farni cerkvi pri adventni sveti spovedi in drugi dan zvečer je nagle smrti umrl. — Umrla je tudi v naši občini dne 28. decembra 1912 v Strelih veleposestnica Marjeta Horvat po dolgotrajni mučni bolezni, katero je, večkrat previdena s sv. zakramenti, silno potrpežljivo in vdana v voljo božjo, prenašala. Svetila obema večna luč!

p Sv. Barbara v Haložah. Marsikdo bi si mislil, da spimo mi Haložani zimsko spanje; a ta bi se pošteno zmotil. Srečk Slovenske Straže smo pokupili nad 130. Zalibog nam sreča ni bila mila. Priredili smo dne 24. novembra 1912 Slomšekovo slavnost in 12. januarja imamo občni zbor našega Izobraževalnega društva in obenem ustanovni shod Mladeniške zveze. Fantje, dekleta, možje in žene, oklenite se našega društva, ki vam nudi toliko lepega in koristnega. Da berete radi, ste pokazali tudi prav posebno s tem, da ste si naročili v kratkem času 25 novih „Slovenskih Gospodarjev“. Tako je prav: ta list je za vse, za kmeta in delavca, za vsakega, ki ljubi pošteno in koristno berilo. Le tako naprej, dragi mi Haložani. Torej 12. vsi k g. Reicherju na občni zbor. Prideta 2 gg. govornika: eden iz Maribora in naš priljubljeni poslanec M. Brenčič. Na svidenje!

p Nova Cerkev v Haložah. V nedeljo, dne 22. decembra 1912 popoldne se je vršila v tukajšnji šoli šolska slavnost, pri kateri se je najprej slavil spomin 50letnice smrti velikega rodoljuba škofa A. M. Slomškega. V to svrhu so se pele dvoglasno ljube njegove pesmice in deklamovale primerne deklamacije. S posebnim zanimanjem je poslušalo občinstvo od središkega naučitelja g. A. Kosi-ja sestavljen dramatičen prizor: „Slomškove zlate resnice“. Nato se je obhajal spomin na rojstvo Jezusa Kristusa v betlehemskem hlevu. Poleg primernih mičnih pesmi in deklamacij je gledalce posebno vzradostila bengalično razsvetljena živa slika: božje Dete Jezus v jaslicah, poleg Marija in sv. Jožef, okrog pa angeleci in pastirji. H koncu so se vsi šolski otroci v II. in III. razredu poleg krasno nakitenih božičnih dreves obdarovali, u-božni z oblekami, drugi pa z drugimi potrebnimi in koristnimi predmeti. Vse to so darovali večinoma odlični tukajšnji rojaki in vinogradniki, ki bivajo izven tukajšnjega šolskega okoliša. Vrh tega so dobili otroci še kot navrhek že omenjeno, beli mlečni kruh in klobase, kar so preskrbele odlične domače šole in mladolinjube rodbine. Kako zelo se je ustreglo majhnim šolarčkom s to slavnostjo, to se je čitalo na njih

hovich veselih in zadovoljnih obrazih. Ljubi Bog, ki vse dobro povrne, bodi tudi vsem dobrotnikom te veselice stoterem plačnik!

p Ormož. V sobotni številki „Slovenskega Naroda“ se zaletava neko človeče v mene, našo stranko in posojilnico, in sicer na zelo nesramen način. Ker je nemogoče, da bi bil napisal tako neumnost in nesramnost kak ormoški Slovenec, zlasti pa, ker imam to zadržilo od vsakega posameznika, je torej ta dopisun brez dvoma neki nam dobro znani ormoški nemškutarski fantalin, ki se hoče na zviti način radi „znane zadeve v Škorčičevi gostilni“ maščevati nad menoj. Njegov glavni namen je bil namreč, da vrže glede onih dopisov, v katerih ormoške Slovence v različnih nemškutarskih listih sam blati, sum na mene, in da bi nam g. Škorčič enkrat za vselej odpovedal svoje prostore za naše prireditve. Toda Janez, zmotil si se! G. Škorčič, ki ni zagrižen Nemec, kakor to trdi zgornja notica, gre ormožkim in okoliškim Slovincem drage volje na roko. Kar se pa tiče mojega pravega življenja, smatram za nepotrebno, da bi se zagovarjal, ker vsakdo ve, da pošteno živim. Pozivljam pa tega fantalina, da se prihodnjič podpiše s svojim popolnim imenom, sicer ga imenujem javnega lažnjivca in nesramnega obrekovalca. — France Žaler, tajnik Ormoške posojilnice.

p Svetinje. V „Narodnem Listu“ štev. 51 z dne 19. decembra 1912 piše naš dopisnik z ozirom na zadnje občinske volitve v Mihaloveh med drugim tudi, da sem podpisani na dan omenjene volitve pri Pučkovem plotu črtal iz volilnih listov vsakega, ki ni po mojih skromnih mislih moj kmet-pajdaš. Da se bo zopet videlo, kako skromen je naš dopisnik, mu ponujam 1000 K, reči: tisoč kron, če mi dokaže z enim samim volilnim listkom, da je res, kar trdi, ali če navede moža, ki si upa pod prisego trditi, da sem mu črtal volilni listek ali ga samo k temu nagovarjal. Ker si bom pa moral, kakor že večkrat, denar ohraniti, je g. dopisnik javno pritisnil pečat nasilstva, laži in zavijanj, sam sebi, ne pa nasprotnikom! Častitam! Samo da Vašemu lepemu stanu dela ta pečat sramoto! — Bratušek, župnik.

p Središče. Dne 25. decembra je umrla tukaj vzgledna članica Marijine družbe in Dekliške zveze, Eliza Bedjanič. Rajna je bila tiha in ponižna, vzgled svojim sosestram. Pogreba se je udeležilo mnogo ljudstva, zlasti Marijine družbenice v beli obleki. Starišem namreč sožalje, rajni pa svetila večna luč!

p Velika Nedelja. Bralno društvo ima dne 12. jan. 1913 ob 5. uri popoldne svoj redni občni zbor pri g. Al. Mikl. Po občnem zboru se bosta uprizarili dve burki „Na letovišču“ in „Jeza nad petelinovim petjem“. Za tem bo sreč lov in peje. K obilni udeležbi se vabijo udje in gostje.

p Sv. Lovrenc na Drav. polju. V nedeljo, dne 12. januarja ima kmetijska podružnica svoj občni zbor. Vpored: predgigi za občni zbor, sprejemanje udov in udnine naročanje semen itd. Gospodarski poučni govor bo imel g. kmetijski učitelj J. Z. Zidanšek iz Sv. Jurja ob juž. žel. Clani podružnice in vsi zavedni gospodarji pridite polnoštevilno.

p Cirkovca. V nedeljo, dne 12. januarja t. l. priredi kmetijska podružnica popoldne po večernicah v dvorani bralnega društva gospodarsko zborovanje. Poročalo se bo o stanju podružnice, sprejemali udje in udnina, naročevala semena in drug. G. kmetijski učitelj Jožef Zidanšek iz Sv. Jurja ob juž. žel. bo imel gospodarsko predavanje. Clani podružnice in zavedni gospodarji se ujudno vabite k udeležbi.

p Bralno društvo v Jurčevih priredi na 12. januarja ob 4. uri popoldne pri g. Rižnarju občni zbor in potem veselico.

p Sv. Urban pri Ptuj. Občni zbor bralnega društva bo dne 12. januarja po večernicah v bralni sobi.

p V. lika Nedelja. Kmetijska podružnica priredi v nedeljo dne 12. januarja t. l. po rani sv. maši gospodarski shod v šoli pri Sv. Tomažu. — Dne 19. t. m. po večernicah pa priredi podružnica ravno tako zborovanje v gostilni g. Škorc pri Vel. Nedelji, kjer bo imela ob enem tudi svoj letni občni zbor. Pridite torej.

Ljutomerski okraj.

I Radgona. V nedeljo, dne 29. decembra pr. leta se je vršil pri nas občni zbor Slovenskega katoliškega izobraževalnega društva. Nato je sledila veselica z igro: „Mutast muzikant“ ter šaljivi nastopi „Poročevalca na turškem bojišču“ in „Pri brivcu“. Udeležba je bila dovoljna. Saj tudi nobenemu ni bilo žal, da je prišel. Posebno pa smo bili zopet veseli gornjeradgonskih gostov, ki so navzile vsem hujskarijam nasprotnikov prihiteli k osamljenim Prekmurcem. Nasprotniki hočejo namreč označiti skoro vsakega za veleizdajalca, ki se udeleži kake slovenske slavnosti! Radi bi še vedeli, kdo je naščuval nekega siromaka, ki je tako grozno pogumno razbil g. gostilničarju Nedoku na enem oknu vse šipe, ko so naši že vsi odšli. Za drugič se bomo že zavarovali. Sedaj pa Prekmurci vsi k društvu in pokažite, da vas nihče ne ostraši.

I Gornja Radgona. Znani stari narodni odpadnik, ta čuden patrijot žalostne postave, je sestavil hudo ovadbo čez Slovence gornjeradgonskega okraja, v kateri grdo sumniči in obdolžuje, češ, da se nahaja v okraju „veleizdajalska zarota“ in se v ta namen prirejajo zborovanja, da se po okraju širijo srbski časopisi in ljudstvo hujška k upor proti Avstriji. To so hude obdolžitve, a seveda do pičice neresnice. Oblasti so pridno na nogah in preiskujejo to „zaroto“. Vršijo se poizvedbe, preiskave in zaslišanja. Kaj se boče „razkrilo“, to mirne duše pripuščejo oblastem. Mi Slovenci bomo s tem starim posilnecem že obračunali, kajti tako grdo zasramovati se ne pustimo. Najmanj pa nas boče učil patrijotizma mož, kateri je pred 30. leti gonil Schönererja po okraju, ga častil kakor Boga in imel tega vsenemca celo v svoji hiši, kjer se je celo tako žaljivo govorilo proti Avstriji, da je bila vlada primorana, njegov „Bauernverein“ razpustiti in nek moč je bil celo kaznovan. On naj uređi rajši svoje žalostne domače razmere. Ravno sedaj se je dal tudi sodnijsko ločiti od svoje žene in odpravil staro revo s 1000 kronami ter ista išče sedaj usmiljenja pri tujih ljudeh.

1 Veržej. Komaj je preteklo 2 meseca, in naš novi zavod „Marijanišče“ je že pokazal svoje uspehe. Ob nedeljah in praznikih se zbirajo v zavodu dečki, se nekoliko igrajo in učijo tudi koristnih reči. V novem letu nam je zavod podaril prav lepo božično in novoletno darilo. Don Bosco, ustanovitelj Salezijanske družbe, je prav posebno priporočal „vajo srečne smrti“. Prvo tako vajo nam je priredil zavod v nedeljo, dne 5. januarja, in na praznik sv. Treh Kraljev. Razni govorniki so nam oba dneva razlagali prevažne resnice za krščansko življenje. V nedeljo je porani sv. maši govoril dr. Kovačič o namenu človekovega, pri poznem opravilu pa g. kapelan Lovrec iz Ljutomera o smrti, g. župnik križevski, I. Weiksl, je imel slovesno sveto mašo, in domači mešani pevski zbor je pod vodstvom g. nađučitelja Spragerja s krasnim petjem poveljeval slovesnost. Popoldne ob 2. uri je govoril g. dr. Hohnjec o čednosti sv. čistosti. Na praznik sv. Treh Kraljev je pri ranem opravilu govoril dr. Kovačič o večnosti, dr. Hohnjec pa pri poznem opravilu o dolžnostih mladine do Kristusa z ozirom na praznik tega dneva. Slovesno sveto mašo je imel g. dekan Jurkovič iz Ljutomera. Med sv. mašo je pel zbor gojencev „Marijanišča“. Navzoč je bil pri sv. opravilu tudi g. c. kr. okrajni glavar Bouvard iz Ljutomera. Popoldne ob 2. uri je govoril salezijanec Al. Val. Kovačič o stanovitnosti ter k sklepu povabil mnogoštevilno poslušalstvo k veseli posvetitvi nove kapele Materi dobrega sveta v zavodu, ki se bo vršila še letošnje poletje. Cerkev je bila vsakokrat natlačeno polna, zlasti je k poznem opravilu v ponedeljek od blizu in daleč prihitelo mnogo mladine obojega spola. Dočim smo v cerkvi premišljevali zelo resne reči, ki se kaj dobro podajajo ravno za začetek novega leta, v zavodu pa je bilo po večernicah preskrbljeno za pošteno in prijetno zabavo. V nedeljo so zunanji dečki s pomočjo znotranjih gojencev priredili prigrizno božičnico. Pevski zbor je zapel več lepih pesmic, dečki pa so kaj lepo deklamovali. Občudovali smo spreten nastop dečkov, ki so se v kratkem času ne pričakovano dobro izurili. K sklepu je izpregovoril g. župnik Weiksl in pohvalil, da se zbirajo mladi dečki v prostem času v zavodu, mesto da bi se potepali okoli in počenjali ravne nerodnosti. Nato je g. ravnatelj zavoda razdelil dečkom razna božična darila. V ponedeljek je bila po večernicah najprej tombola, kjer so tisti, ki so imeli srečo, dobili kakih 25 daril. Potem se je vršila zopet božičnica kakor prejšnji dan. Predsednik Marijanišča, profesor Kovačič, je pozdravil g. dekana, okrajnega glavarja, dr. Hohnjeca in druge goste, učence Anton Kapun je deklamoval primerno zloženo pesmico v čast g. dekana, pevski zbor pa je zapel cesarsko pesem. G. dekan je pohvalil k sklepu gojence in zavod, ki je tako lepo začel svoje delovanje. Vsak se je lahko prepričal, kako blagodejno vpliva zavod na mladino, in je šel zadovoljen domov. Za mesec februar se nam obeta tedenski gospodarski tečaj, katerega se že veselimo. Dal Bog, da bi se našli novi dobrotniki in bi se mogel zavod kmalu popolnoma urediti in še v večjem obsegu začeti razvijati svoje delovanje. Bil je to še-le skromen začetek, a bil je lep začetek.

1 Bralno društvo v Negovi ima v nedeljo, dne 12. jan. popoldne svoj redni občni zbor. Udje se ujdno vabijo k obitni udeležbi.

1 Sv. Križ na Murskem polju. Tukajšnja Dekliška zveza uprizori v nedeljo dne 12. t. m. takoj po večernicah v Slomšekovem domu na prenarajenem in povečanem odru versko igro „Lurška pastirica“. Sedez po 1 K, stojišča po 40 vin. Ker je čisti dobiček namenjen ustanovitvi zvezine knjižnice, vabimo k naj-boljši udeležbi.

1 Sv. Križ pri Ljutomeru. Prostovoljno gasilno društvo v Bučevcih priredi dne 12. t. m. tombolo pri g. Pučko v Bučevcih, katere čisti dobiček se porabi za nakup malih brigalnic. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

1 Sv. Križ na Murskem polju. Tukajšnje Balno društvo vabi vse svoje člane kakor tudi nečlane na redni občni zbor, ki bo dne 19. t. m. takoj po večernicah. — Ob enem pa se naznanja, da se diletanti še prav pridno pripravljajo za prav lepo in poučljivo igro in še ta mesec nastopijo. Snov je vzeta iz kmečkega življenja za časa ko so se grabežljivci Turki klatili po slovenskih deželah. Odbor.

1 Gornja Radgona. Občni zbor Kmetijskega bralnega društva v Gornji Radgoni, se bo vršil v nedeljo, dne 12. januarja 1913 predpold. ob 8. uri v bralni sobi po običajnem vsopred. Pridite!

1 Mala Nedelja. V nedeljo, dne 19. t. m. po rani službi božji se vrši v šoli 1. redni letni občni zbor tukajšnje kmetijske podružnice o preteklem letu. 2. Predavanje zastopnika c. kr. kmet. družbe g. Holza. 3. Vpisovanje članov za tekoče leto. 4. Slučajnosti. S tem dnem se mora glasom sklepa odbora seje z dne 15. decembra 1912 vpisovanje udov za letošnje leto zaključiti.

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Tukajšnje gasilno društvo naznanja, da priredi svojo običajno veselico v nedeljo dne 12. jan. dni Sv. Duhu v gostilni g. L. Štjansa. Na vsopred bo več šaljivih predmetov.

Slovenjgraški okraj.

s Velenje. Na Novega leta dan se je ponavljala v Društvenem Domu igra: „Božja dekla“. Igralci so svoje vloge dobro rešili. Naš poslanec dr. Verstovšek je imel nagovor, v katerem je pojasnjeval najvažnejše dogodke preteklega leta.

s Šostanj. Na Novega leta dan se je vršil pri nas prvi letni občni zbor naše skupine J. S. Z. Odbor poslanec te zveze, Vekoslav Zajc nam je priporočal, naj se zvesto oklepamo te prepotrebne organizacije. Opozarjal nas je, da J. S. Z. ni samo za delavstvo, ampak za vse sloje. Nato se je izvolil nov odbor. Zborovalci so obljubili, delovati za okrepitev naše organizacije.

s Šostanj. V nedeljo, dne 12. januarja bo letni občni zbor bralnega društva v Šostanju. Vrši se v cerkveni hiši po večernicah. Spored, kakor po-navadi.

Konjiški okraj.

k Konjice. Velik prepir je nastal med našimi „nemškimi purgarji“, kateri še ni ponehal od zadnjih

občinskih volitev. Mi smo „akademiki“, proč s „šostarji“! Smešno; je vendar vsak po svoje izobražen, „šostar šostarsko“, „akademik pa akademsko“, oba sta pa prav lahko izvrstna gospodarja v občinskih zadevah, ali pa tudi narobe. Vkljub temu pa, da vedo, da se mi slovenski kmetje in okoličani za to nič ne zmenimo in jih tudi sicer pri miru pustimo, ne nehajo zabavljati črez Slovence in njih gospodarske denarne zavode, zlasti kmečke, in hujskati slovensko ljudstvo proti njim sebi v korist. Samo „Štajerci“ in štajerčijanci, to je nemško misleči Slovenci (kaka budalost!) so jim še pri srcu. — V Konjicah je neki kramar, ta ima tako strupen jeziček, da ga vedno sili, in zabavlja črez slovenske denarne zavode, češ, vse boste tam izgubili, ko bo vojska, pa tudi sicer ni tam varno, ker je „Glavna“ v konkurzu itd., same „larifari“, pri tem pa seveda ne pozabi hvaliti sebe in nemške „šparkase“ in „voršuse“. Gospod kramar, kaj pa ko bi mi o Vaši trgovini in vaših zavodih začeli tako govoriti? Bi Vam bilo li ljubo? Pa mi bi lahko; saj še ni dolgo, ko je „šparkasa“ poslala nekega posojiloprosilca h „Kmečki hranilnici“, češ, tje pojdite, tam imajo denar. Da, prav ste rekli, saj ga imajo, hvala Bogu, še toliko ga imajo, da ga iz usmiljenja tudi tržanom posojujejo. Le vse, kar je prav, gg. Nemci, če ne bomo drugo zagodli.

k Zreče. Dekliška zveza je imela za drugo leto občnanka občni zbor. Tajniško poročilo je povedalo med ostalim, da je skozi leto pri mesečnih shodih nastopalo 34 sestic, ena celo 9krat; javno so se pokazale na odru na rojstni dan svetlega cesarja, pa na Marijin praznik v adventu. Knjižnica šteje okrog 200 knjig. Tuđi blagajničarjino izvestje je povoljno. Predsednica Barbika Lamut in pa Micika Karba sta tovarišice vspodbujali k nadaljnjemu delu na polju dekliške izobrazbe.

k Prihova. Nemila smrt nam je zopet pobrala enega dragih šolarjev, namreč Černec Alojzija iz Križajnc, potem ko so ga dolgo časa mučile razne bolezni. Dne 29. decembra je bil slovesen pogreb. Naj počiva v miru!

k Čadram. Kat. polit. društvo „Sloga“ je imelo dne 6. t. m. svoj občni zbor, v katerem se je govorilo o zmagah naših balkanskih bratov. Povdarjalo se je nadalje, da naša vlada in njeni uradniki naš narod še vedno prezirajo, se za naše pravice ne zmejnijo in nas smatrajo za manj vredne. Temu mora biti enkrat konec. V odbor so bili izvoljeni Fr. Golčer v Čadramu, Ivan Vizovešek, Anton Leskovar, Koroša, Fortunat Janež, Jožef Srebre, Janez Vahar, Jožef Rakovnik, Jožef Kruhar in Bezenšek. Predsednikom je bil zopet izvoljen monsignor I. Bezenšek in njegovim namestnikom Fr. Golčer.

k Konjice. Bralno društvo priredi dne 26. januarja predpustno veselico.

Celjski okraj.

c Celje. Pri Kapucinih v Celju so se za sklep evharističnega leta od 26. decembra 1912 do 1. januarja 1913 vršile „duhovne vaje“ za III. red sv. Frančiška. Vdeležba je bila velikiška. Vsak dan so bile 3 pridige. Obhajanih je bilo blizu 5000. Na novo je bilo sprejetih v III. red 71.

c Celje. Na praznik sv. Treh Kraljev se je vršil pri „Belem volu“ ustanovni shod nove skupine Jugoslovanske strokovne zveze. Shod je otvoril odposlanec Miha Moškerc iz Ljubljane in nato podal besedo odposlancu J. S. Z., Vek. Zajcu, ki je razpravljal o draginji in kartelih, ki so povzročili draginjo. Nato nam je orisal, kako velikega pomena je v sedanjem času strokovna organizacija. Potem je nastopil dr. Anton Zdešar, ki je priporočal J. S. Z. tudi vsem izseljencem, posebno tistim, ki pridejo v tuje kraje. K besedi se je oglasil tudi dr. Andrej Veble, ki je vabil vse navzoče, da se naj vsi oklenejo strokovne organizacije. Miha Moškerc nam je nato pojasnil razne važne točke o J. S. Z., posebno o pravem varstvu, ter odločno razkrinkal hinavsko socialno demokracijo, ki slepari samo naše ubogo delavstvo. Nato je predsednik Moškerc zaključil lepo uspešno zborovanje. Pristopilo je že večje število članov v Jug. strokovno zvezo. Državni in deželni poslanec dr. Benkovič je z Dunaja shod brzojavno pozdravil.

c V Celju pri Murnu je dal nekdo pomotoma 1 zavitek šolskih knjig na voz posestnika Jerneja Novak. Knjige se dobe pri dotičnem posestniku v Podlogu pri Sv. Petru v Savinjski dolini.

c Celje okolica. Somišljenik nam piše: Izvrstno kazalo, katerih trgovcev in obrtnikov se naj v celjski okolici ter v Savinjski dolini in sploh vsi, ki prihajamo v Celje kupovat, držimo, nam je „Slovenski Gospodar“. Jaz n. pr. si doma iz „Slovenskega Gospodarja“ zapomnim naslove trgovcev in obrtnikov in tako najdem naše prijatelje. Tako delajo tudi drugi. Dozdaj sem bil še vedno zadovoljen s slovenskimi trgovci in obrtniki in upam, da bodo le-ti imeli tudi v bodoče dobro blago. Držal se bom kakor doslej tudi v prihodnje onih, ki bodo v našem glasilu priporočali svoje obrti in trgovine.

c Hmelj leta 1912. Leta 1911 so pivovarne vsled visoke cene hmelja nakupile le najpotrebnejše količine, ker so upale, da bo hmeljski pridelek leta 1912 bogatejši. Kar so pričakovale, se je izpolnilo. Povprasevanje po novem hmelju je bilo torej živahno. Avstro-Ogrska je pridelala okroglo 400.000 mc, Nemčija komaj kakih 10.000 mc več. Trgovina s hmeljem je bila živahna, in sicer ne samo notranja, ampak tudi izvozna. V Nemčijo je šlo v mesecih september, oktober in november iz Avstrije 75.826 mc. Avstro-Ogrska

sama potrebuje letno okoli 140.000 mc hmelja. Kupilo pa se ga je tudi mnogo za naprej, koja količina se sme računati na 60.000 mc. Zelo razveseljivo je bilo letos, da se je tudi ameriški pivovarinar začel zanimati za avstrijski pridelek in so posebno v Zlatcu nastopali v večjem številu ameriški kupci. V Ameriki so bili dosedaj večinoma le delavci vživalci piva. Amerikansko pivovarinarstvo pa želi, da se vživanje piva udomači tudi v takozvanih srednjih stanovih in zato potrebujejo tudi najfinejšega hmelja. Upati je torej, da se bo za naš hmelj odprl kmalu tudi ameriški trg in tako prevzel nadprodukcijo, ki vpliva na cene zniževalno, posebno, ako se dogodi nadprodukcija par let zapored.

c St. Jurij ob južni železnici. Ne moremo prav umeti, da naša mlekarna v svojo lastno škodo ne izpolnjuje svojih pravil. Noče namreč vzeti na znanje, ako kdo pravilno v priporočenem pismu prijavi svoj odstop. So že itak pravila tako narejena, da pred tremi leti nikdo ne more proč in da mora poteči po odpovedi še 18 mesecev, predno se ga izbriše. Tudi je neumljivo to, ko mlekarna trpi, da nekateri udje nimajo pri njej založenega, celega deleža 20 K in se zadovolji z manjšo svoto; pri drugih si pa takoj prve mesece pri izplačilu za mleko delež odtegne; udom tudi ne izroča pravilno izpolnjenih zadružnih knjižic, ampak prazne; še aktivne številke nimajo. Naj se poboljša, drugače bo govorilo trgovsko sodišče. Ko zvišujejo ceno mleka na 15 vin. in ko trdijo, da so napravili dobre zveze v svrhu prodaje mleka, se pač ni treba bati izgube tega ali drugega člana. Zavarujemo se pa zaradi naših somišljenikov, da ne bode mleka dajali kakemu odjemalcu, ki bi ne imel s čim plačati; slučaj z dosedanjim graškim odjemalcem vas je kaj izmodril, ko vam je ostal dolžan 500 K; opozoril bi vas tudi na en sličen slučaj, ko si je eden v neki posojilnici izposodil denar, potem pa hajdi z njim v Ameriko.

c Nova Cerkev. Občni zbor Slovenskega katoliškega bralnega društva se je ob dobri udeležbi dne 5. januarja 1913 lepo izvršil. Posebno fantov in deklet je bilo mnogo, a tudi očetje in matere naj bi se bolj zanimali za društvo. Občni zbor je otvoril večletni predsednik vlč. g. kanonik dr. Gregorec in povabil vse navzoče, da naj se zopet z vso vnemo zavzamejo za društvo. Nato je razpravljaj g. kaplan dr. Vraber o pomenu bralnih društev. Gmotni in tudi zunanji uspeh društva je bil v minulem letu povoljen. Po občnem zboru se je ponovila gledališka predstava „Pri gospodi“. Kdo bi si bil mislil, da se bodo vrta dekleta tako ugloabila v svoje vloge; Tudi deklamacija „Slovenski svet“ deklice Šilih je bila prav primerna in mešan pevski zbor je pokazal, da zmore tudi težke skladbe. Le tako naprej! Z združenimi močmi bo lahko Bralno društvo še mnogo doseglo v prosep obče izobrazbe in poglobljenja krščanskega duha. Vsi dobro in krščansko misleči naj se pridružijo društvu!

c Gomilsko. Na našem poštnem uradu bi trebalo temeljite izpremembe pri oddaji in pri raznašanju poštinih pošiljatev. Kravro občutimo potrebo pismonoše, ki bi pisma in drugo poštno blago raznašal točno in ob gotovem času. Tudi iz oziroma na to, da hodi sedaj po pisma šolska deca, ki jih ne le mnogokrat odpira in pregleduje njih vsebino, ampak tudi izgubi in namenoma zavrže, bi bilo treba sposobnega in zanesljivega človeka, ki bi v stalni službi pisma dostavljal strankam pravočasno. Zgodilo so se že slučaji, da so se našla važna pisma v vodi in drugod, a naslovljenec je zastoj čakal na-nje. Poštno ravnateljstvo je seveda gluho in slepo za vse to. Gotove stranke so se že nemalokrat pritožile, a vsakokrat zaman. Poštni komisar pride sicer večkrat k nam, a vzlic temu ostane vse pri starem. Po vseli poštinih uradih imajo dandanes nastavljene že zanesljive ljudi kot pismonoše, kateri raznašajo pisma celo po več ur oddaljenim stanovalcem. Pri nas je plačan poštni sel samo za vas Gomilsko, torej za najbližji del prebivalstva, a oni, kateri bi ga pravzaprav vsled večje oddaljenosti najbolj rabili, so brez njega in prepuščeni samim sebi. Skrajni čas je torej že in opravičeno to zahtevamo, da se zadeva poštne pismonoše za celo okrožje reši in upamo, da poštno ravnateljstvo to stvar končno uredi.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. Imeli smo od 15.—22. decembra pr. leta ponavljanje sv. misijona, ki so ga vodili misijonarji sv. Vincencija Pavlanskega od Sv. Jožefa nad Celjem, čč. gg. Kitak, Krivec in Birk. Vsak dan so bile 3 pridige. Obisk je bil vedno zelo velik. Sv. obhajil je bilo 2.250. Končala se je pobožnost v nedeljo, dne 22. decembra, s procesijo s svetim Rešnjim Telesom. Bog daj, da prepričevalne pridige rode obilo sadu, da se v bodoče omeji grdo žganje-pitje, ki se je zadnja leta tako močno vgnezdilo in že marsikoga spravilo pod gračo!

c Rečica. Naše S. k. km. izobraževalno društvo je imelo na praznik sv. Treh Kraljev v prostorih g. Prislana svoj redni občni zbor. V odbor so izvoljeni: Predsednik Ivan Bider; podpredsednik Jož. Petrin; tajnik Franc Hohnjec; namestnik Jož. Veninšek; blagajnik Maks Štiglic; namestnik Jož. Klemše; knjižničar Ant. Štrucelj; pregledovalec računov Florijan Verek in Franc Jeraj. Nađejamo se, da bo novi odbor živahno in vstrajno delal v prid društvu in njegovim članom, kojih število se bo še pomnožilo. Sicer pa tudi v preteklem letu nismo spali; priredili sta se 2 veselici, izposodilo se je 218 različnih knjig ter vsak teden razdelilo mnogo raznovrstnih časnikov. Naj še omenimo, da se je prodalo v naši fari okoli 140—150 srečk Slov. Straže. Na občnem zboru se je tudi sklenilo, povišati število iztisov „Slovenskega Gospodarja“ od 25 na 50.

c Rečica v Savinjski dolini. V nedeljo, dne 5. t. m. se je zbralo pri g. Prislanu velikansko število splavarjev, lesnih trgovcev, posestnikov in delavcev. V kraju je veliko ogorčenje, ker se ljudje bojijo, da bi ne smeli letošnje leto splavljati lesa po Savinji zaradi nevarnosti na polzelskem jezu. Na zborovanju je govoril poslanec dr. Verstovšek in vodja ekspoziture, dr. Hohl. Poslanec je obljubil, da bo takoj osebno na Dunaju posredoval, da se ta, za gospodarstvo veljavna zadeva, ugodno reši.

c Iz mozirske okolice. Za župana naše okoliške občine je bil dne 27. decembra pr. l. izvoljen g. Franc Strucelj, posestnik v Brezji, za svetovalec pa Ivan Ovčjak, Valentin Kos, Franc Brdovnik in Anton Vrabčič.

c Mozirje. Na občenem zboru Izobraževalnega društva dne 29. decembra p. l. se je izvolil sledeči odbor: Franc Strucelj, predsednik; Ivan Es, nj. namestnik; Franc Brdovnik, tajnik; Franc Orel, nj. namestnik; Anton Lekše, blagajnik; Vinko Fužir, nj. namestnik; Gostenčnik Jože, knjižničar.

c Teharje. Za pogostovanje otrok povodom slavljenja stoletnice obstanka ljudske šole so pripomogli s prispevki: sla-na ljudska posojilnica v Celju 80 K; g. Peter Majdič, častni občan 25 K; g. Ivan Markošek, profesor v Mariboru 20 K; blag. gg. dr. Preshar, vladni komisar v Celju in čast. občan Karl Jellek, ravnatelj, Dragotin Hribar v Ljubljani Anton Peer, načelnik kraj. šol. s eta v ak po 10 K; gosp. Rajko Vrečer, učitelj v Zalcu 5 K; g. Ana Vrečer, nadučit. v d. va v Celju 3 K; g. Juro Kislinger, učitelj v Laškem 2 K; g. Janez Gajšek trgovec v Celju 3 K.

c Frankolovo. Kmet. kat. izobraževalno društvo ima svoj letni občni zbor v nedeljo dne 12. t. m. popoldne po večeriscah z običajnim vsposredom. K obitni udeležbi vabi odbor.

c Mestnje. V nedeljo, 12. jan. ob 2. uri pop. obhaja kmetijska podružnica Mestnje—sv. Peter na Medvedovem selu svoj občni zbor v prostih Smehe gostilne. Poleg navad. ega dnevnega reda, je na vsposredu zelo zanimivi poučni govor inženirja Zidaška o temelju kmetijskega blagostanja. Udeležba od vseh strani, pr. d. p. polnočestvilno na občni zbor in ob enem vplačajo udobno za leto 1913.

c Gornjigrad. Bralno društvo priredi d. e. 12. jan. popoldne v župnijskih prostorih gledališko igr. „Vestalka“ v petih dejanjih in „Marijin otrok“ igra v treh dejanjih, z nago-rom in petjem. Vstopnina po navadi. K tej prireditvi prijazno vabi načelstvo.

c Braslovca. Naše o rožje deklet je poslalo 90 K Slov. Straži kot preostanek Slomškove slavnosti v Braslovcah.

c Sv. Frančišek na Stražah. Tukaj nje K. bralno in izobraževalno društvo priredi dne 12. prosinca ob pol 3 uri popoldne pri Martinovcu veselico z igrami „sv. Neža“ v d. e. b. dejanjih in „Ne kliči vraga“, predpu tna burka v enem dejanju. Na vsposedu bo še več drugih lepih kratkečasnih zanimivosti.

Brežiški okraj.

b Brežice. Cerkevni tatovi imajo — kakor že lani — tudi letos posebno veselje do nabiralnikov pri jaslicah. Minuli teden so ga zopet siloma odprli, toda ker se precej sproti izpraznjuje, niso mogli imeti dosti sreče. Vsekako bo treba na te „pobožne“ tičke bolj paziti!

b Globoko. Žal, da Vam moramo v novem letu prvo poročati o žalostnem dogodku iz našega kraja. Umrli je predzadnji nedeljo rudokop Vranečič po, v prepiru nastalem boju od strani svojih tovarišev-rudarjev. V tem judovskem premogovniku vladajo pod ravnateljstvom učitelja Peniča žalostne razmere. Ne glede na druge dogodke morajo delavci dostikrat tudi po več mesecev čakati na svoje krvavo zasluženo plačilo. Ker se je to zadnje čase vedno dogajalo, so delavci pred božičnimi prazniki ustavili delo, dokler se jim ne da plačilo za čelo treh mesecev, ki ga dosedaj še niso prejeli. Nekateri na novo vstopivši delavci pa so hoteli delati naprej. Med tistimi je bil tu di Vranečič. Ki je kritični dan popival s tovariši v Globokem. Domov grede so se isti sprli radi štrajka, radi česar je rudar Volovec udaril s stisnjeno pestjo Vranečiča tako močno po glavi, da mu je strl kost, vsled česar je ta isti dan umrl. Radovedni smo, se li še eks-paznik Volavšek spominja na svoje duhovite verze v „Narodnem Listu“, v katerih je v zvezde kovul ravnateljstvo in ostudno napadal nekatere kmete, ki so javno nastopili zoper režim ravnateljstva. Kaj neki bo sedaj zapel? Gospodu učitelju Tomiču pa svetujemo zadnjič, da se temeljiteje posveti svojemu poklicu v šoli, sicer bomo enkrat za vselej glasno povedali svoje mnenje.

b Br. ž. v. Izobraževalno društvo priredi v nedeljo 12. t. m. po večeriscah zgodovinsko igr. „Junaške Blejke“. Za mladino in odrasle bo ta lepa igra, koje dejanje se je vršilo ravno pred 100 leti, zanimiva. Pridite v obilnem številu.

Najnovejše.

Žetale. Katoliško bralno in izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 12. januarja po večeriscah v stari šoli gledališko predstavo. Dekleta igrajo krasno igr. „Marijin otrok“, mladeniči pa igr. „Pijavka“. Vmes bo petje in godba na gramofon. Zetalanci in sosedje, pridite v obilnem številu in povabite znance ter sosedje!

Odstop tirolskega cesarskega namestnika? Listi poročajo, da namerava tirolski cesarski namestnik baron Spiegelfeld odstopiti, ker ne more doseči sporazuma med Nemci in Italijani na Tirolskem. Na njegovo mesto bo baje imenovan bukovinski deželni predsednik grof Meran.

Sv. Barbara v Halozah. Izobraževalno društvo priredi dne 12. januarja občni zbor.

Mirovna pogajanja prekinjena.

V ponedeljek, dne 6. t. m., so se mirovna pogajanja v Londonu za nekaj dni prekinila. Zastopniki so se zbrali ob 4. uri 15 minut popoldne. Takoj v začetku se je počel Rešid-paša v imenu turških zastopnikov pismeno izjaviti, v kateri se trdi, da je pozakala Turčija v dosežanju potoke pogajanj veliko

popustljivost in je pripravljena glede na svoje prvotne pogoje sledeče odnehati:

1. Turčija prepusti balkanskim zaveznikom severno od Odrina (Drinopolja) še več zemlje, a Odrin si hoče na vsak način pridržati, Odrina Turčija ne more odstopiti, ker je potreben Turčiji za obrambo Carigrada in Dardanel. 2. Turčija se odpove vsem pravicam do Krete pod pogojem, da balkanske države ne zahtevajo prepustitve drugih Egejskih otokov.

Če bi pa balkanski zavezniki ne hoteli turškim pogojem ugoditi ali pa celo pogajanja pretrgati, pače odgovornost na nje in Turki bi proglasili vse dosedaj dovoljene ugodnosti kot neveljavne. Turški poslanca so nato zapustili dvorano; balkanski zastopniki so imeli nato kratko posvetovanje ter so takoj sklenili odgovor, katerega je predsednik Novaković došlim Turkom prečital. V tem odgovoru naglašajo zavezniki: Turški predlogi ne odgovarjajo zahtevam, ki so jih stavili zastopniki zaveznih držav v prejšnji seji. Ker bi pogajanja o novih predlogih ne vedla do sporazuma, so balkanski zastopniki primorani, prekiniti posvetovanje mirovne konference. Predsednik je nato sejo zaključil, balkanski zastopniki pa so zapustili dvorano. Turki so razburjeno protestirali proti prekinjenju seje, a dobili so odgovor, da balkanski zastopniki sicer nimajo namena s tem popolnoma pretrgati pogajanja, da pa hočejo počakati zadovoljivega odgovora Turčije. Rešid-paša je odgovoril, da je imel namen, spraviti v seji v razgovor tudi vprašanje o dovažanju živeža v Odrin, da pa se mu je sedaj odzvela ta prilika. Odgovorilo se mu je, da to ne spada med mirovna pogajanja. Turki so nato razburjeni zapustili dvorano. Nek balkanski zastopnik je zaklical: Sedaj imajo besedo velevlasti.

Splošno se pričakuje, da bodo velevlasti sedaj pritisnile na Turčijo, da odstopi Odrin Balkancem, a da se turška grobišča, oziroma in mošee v Odrinu proglasijo za mednarodno last.

Teško delo bodo imeli zastopniki velevlasti, Ker se Turčija ustavlja z vsemi močmi. Toda če bodo evropske velevlasti v resnici edine in ne bo nobena njihoma podpirala Turčije pri njenem odporu, je upati, da se zopetni izbruh vojske vendar še prepreči.

Posredovanje.

Ker se pooblašenci Turčije in balkanskih zveznih držav še niso in se tudi najbrž ne bodo zedinili zavoljo pogojev miru, so velevlasti že začele posredovati. Uradno se potrjuje, da velevlasti skupno vplivajo na turško vladu, da Turčija Bolgarom vendar odstopi Drinopolje. O usodi Egejskih otokov pa si velevlasti baže niso edine med seboj. Nekateri so za to, da tudi te otoke odstopi Turčija, in sicer Grški, druge pa hočejo dati tem otokom samoupravo pod vrhovno oblastjo sultanova.

Kakor se poroča, so se tudi sv. Oče obrnili na zastopnike velevlasti, ki se posvetujejo v Londonu, s predlogom, naj bi se sv. dežela (Palestina) izločila iz nadzorstva Turčije, oziroma naj bi velevlasti prevzele varstvo teh pokrajin ter dajale za varnost romarjev in svetili krajev večje jamstvo.

Listnika uredništva.

J. Studenec: Dopis, ki je že enkrat romal v uredniški koš, ne zagleda več bel-ga dne. Pšite raje kaj drugega. Pozdravljen! St. Lovrenac nad Mariborom: Drug dopis smo dajali med inserate. — Okolica Mozirje: Glede redarja vse dokazano? — Sv. Trojica v Slov. gor.: Brez p. d. pisa v koš! — Sp. Gasteraj: Preprosto. Take reči niso za političen list. — Ščavnica, Ruše, Vurberg: Prihodnjic. — V č. dopisov nam je prišlo v roke šele-le, ko j. bil list že zaključen. Kar ni zastarelo pr. d. e. prih. d. j. — Gornja Radgona: Hvala za poročilo. Dopis došel prepozno. Pozdrave. — Mozirje: Prep. zno.

Razglas.

Stajerski deželni odbor v Gradcu je z naredbom z dne 12. novembra 1912, št. 51.124 dovolil pobiranje pasjega davka od leta 1913 začenši po 4 K od vsakega, v okolici Celje vzdrževanega psa, izvzemši prikljenjene pse-čuvaje ali varuhe ter vojne pse.

Pobiranje pasjega davka za leto 1913 se bode pričelo z dnem 10. prosinca 1913.

Lastniki psov naj si priskrbe za to leto veljavnih pasjih znamk najkasneje do 10. svečana 1913 pri občinskem uradu okolica Celje, na Bregu, št. 18, proti plačilu pasjega davka po 4 K in za znamko 50 vin., skupaj 4 K 50 vin., sicer bo od 11. svečana 1913 naprej polovil konjač vse one pse, kateri se dobe prosto brez veljavnih znamk ali mark.

Županstvo občine okolica Celje dne 4. jan. 1913.

Župan:

Anton Fazarinc.

Darila pridnim agitatorjem.

Za pridne agitatorje, ki nam pridobijo do 31. jan. 1913 nove naročnike in nam tudi pošljejo od njih celoleto naročnino, razpisujemo sledeče nagrade:

1. Za 5 novih, za celo leto plačanih naročnikov lep molitvenik v zlati obrezi.
2. Za 10 novih, za celo leto plačanih naročnikov fino vezan molitvenik.
3. Za 15 novih, za celo leto plačanih naročnikov lep križ ali pa lepo stensko podobo.
4. Za 20 novih, za celo leto plačanih naročnikov dragocen križ ali pa veliko stensko podobo.

Te nagrade bomo razposlali koncem februarja 1913.

Slovenski Gospodar stane za celo leto 4 K, za polleta 2 K za četrt leta 1 K.

Upravništvo.

Loterijske številke:

Dne 4. januarja 1913.

Gradec — — — — —
Dunaj 19 76 22 39 25

Dve hiši v Mariboru, prva z vrtom prinaša na mesec 305 K. Cena je 36.000 K; druga daje na mesec 240 K. Cena 26.500 K. Plačila jako ugodna. Pisma pod šifro „Penzionist“ na upr. ništvo. 1180

Zimske kože lisic

kunice, kakor tudi zajčje kože kupuje po najboljših dnevnih cenah Leopold Tachauer, Dunaj 2/3 Obere Donaustasse 68. 1323

Kupci pozor!

V jako prijaznem trgu Strass v. 80 pri Spelfeldu je na prodaj lepa zidana z opeko krita hiša s 5 orali zemlje, na ravnini, obstoječe iz travnika, na katerem zraste za 3 govede sladke rme in njiv. Hlevi so zidani in obokani, z opeko kriti. Hiša stoji v najlepši in prometni ulici trga, v katerem se ravno napeljuje nova električna razsvetljava v hiše. Hiša obstoji iz 3 lep. h. sob, velike štedilne kuhinje in kleti. Studenec z dobro vodo in lep vrt z trepnico živo ograjo je pri hiši. Hiša je pripravna za vsako obrt, kakor za mekarstvo in valed zdrave prijazne lege tudi za penzioniste. Hiša se prodaja na željo tudi brez ali z nekaj posestvom. Več pri lastniku g. J. Sinc v Straus. Občevalni jezik slov.—nemški. 1327

„Vilija pomočnica išče službe pri kaki šivilji v mestu, ker bi bilo stalno delo. Ponudbe šifro „Vilija“ na uprav. Slov. Gospodarja 30

Posestvo z 10 orali travnikov, njiv in dveh zelenjadnih vrtov, sadnim vrtom, kišo in gospod. r. sk. mi. poslojji, vse v dobrem stanu, eno uro od Maribora, sposobno za mekarstvo, se, po ceni prodaja. Vpraš. e pri Žižek in Stumber. Maribor, M. ljs. a cest. 1. 26

Dekla išče službo, ki opravlja vsa d. l. Maribor, Elizabetna cesta št. 11 v pritličju 27

Posstvo na prodaj. Sadni vrt gozd, vinograd, 32 oralov. Cena 19.000 K. Več pove Matija Žižek v Kamnici pri Mariboru 16. 8

Lepo posestvo z gostilno in lepim gospodarskim poslojji. Naslov upravitel. u Slov. Gospodarja. 1350

Lepo kmečko posestvo se iz proste roke takoj proda skupaj ali pa na kse, kakr j kdo želi. Posestvo meri skupno 32 oralov. Obstoji iz 19 oralov gozda, 5 oralov njiv, pol orala ameriškanskega vinograda, drugo sad. nosniki. Lep novi vrt na dvorišču. Vode dovolj, več poslojji v dobrem stanu. Posestvo leži v lepem razglednem kraju, pod Sv. Urbanom na Roš. pahu pri Mariboru. Cena 19000 kron, 4000 kron os. aue vknjiženo. Natančneje se izve pri lastniku F. Ambroš. 14

Franc Majcen, trgovec na Dolu pri Hrastniku, ima več mtr. stotov prediva a 72 v, volce a 190. lepega hrbovskega ovsa a 22 v, K. franko postaja Hrasnik za od. dati, ter se priporoča slavnemu občinst. u za cenjena naročila. 11

Služba organista in cerkovnika pri Sv. Mariji v Pušavi se razpisuje. Nastop službe takej. Zupni urad v Pušavi. 1

Lepo posestvo blizu 12 oralov je na prodaj v župniji Sladka gora, 5 minut od okrajne in državne ceste. Gospodarsko poslojje je sicer pogorelo, a je v domači hosti stebenega lesa na izobilju. Lep sadonosnik, rodovitne bradje. Več se izve pri g. Antonu Šebat, župniku na Zasmu. Vprašam se pr. loži znamka za odgovor. 2

Resna ženitna ponudba. Krojač, 30 let star, trezen mladenič, si išče nevesto, katera bi imela vsaj nekaj premoženja, na rahtvo se preselim v v. kraj. Le resne ponudbe prosim pod „srečen zakon“ na upravništvo lista. Tajnost strogo zadržana. 63

Ženitna ponudba.

Samostojen mladenič, umetnik in posestnik v prijaznem kraju na stajerskem, 30 let star, srednje postave, neomadeževanega življenja, vrednost premoženja nad 10 tisoč kron, se želi v svrhu ženitve seznaniti z gospod. čeno treznega

značaja do 27 let starosti, ki bi imela okoli 4000 K dote. V gospodarstvu razumna in kmečkega stanu ima prednost tudi z manjšo svoto. Tudi se priženim če bi imela kakšno srednje posestvo, pa brez v likih dolgov. Naslov pri uprav. ništvo. Cenjene po udbe če mogoče s sliko se naj blagovolijo pošljati na upravništvo lista pod „Istra“. 56

Išče se malo posestvo 6 do 8 oralov zemlje, kje na Dravskem polju v mariborskem ali ptujskem okraju blizu okrajne ceste in župne cerkve. Posestvo bi naj obsegalo toliko travnika, da se zamore 4 glave goveje živine rediti tudi nekoliko gozda za domačo rabo, njiv pa najmanj 3 orale. Željito se ma la in še dobro obstoječa poslopja z dobro pitno vodo zraven. Kdor ima približno tako posestvo na prodaj naj pošlje ponudbo v zaprtem pismu v katerem pa mora biti na tanko in resnično navedeno: kraj, kje posestvo leži, kaki so hrami in koliko posamezni deli zemlje merijo, kakor tudi cena taistega tako j na Martina Krnjcu, Podložje pošta Ptujška Gora 45

Učenca sprejme takoj Friedrich Nerat, čevljarški mojster, Maribor, Koroška cesta 18. 55.

Viničar se sprejme s tremi ljudmi. Naslov pove Up. a ništvo. 48

Ženitna ponudba! 26 let star kmeč. ki fant, ugodne znanjosti, več obih dežel. n. jezikov, z gostilniško in trgovinsko prakso, želi se poročiti sedaj ali po veliki noči s kmečko deklico, siaro od 18 do 30 let, katera naj bi imela svoje posestvo in mogoče trgovino ali gostinco, se veda grem tudi na samo kmečko posestvo, ker imam veselje s kmetijo, mlada vdova ni izključena. Sicer mi dajo sedaj 2—300 K, drugo po n. h. smrti. Oglasijo naj se samo tiste, katere majo resno voljo se omočiti. Na vsa pisma se takoj odgo. ori, tajnost je strogo zadržana. Ponudbe ako mogoče s suko, naj se pošljejo pod: „Srečna bodočnost“ št. 2604. Posterestante Rače (Kranj. h. seid.) Š. ajersko. 60

Na prodaj lepa posestvo v Novi vasi št. 23. pri Ptaju, 25 minut od mesta s hišo in gospodarskimi poslojji meri nekaj čez 7 oralov njiv, travnikov in nekaj drevja, zemlja jako rodovitna, jako pripravna za mlekarstvo. Obratiti se je do posestnika pismeno ali pa ustmeno. Naslov Franc Habjančič, občan ki predstojnik v Jurovkih pri Ptaju. 57

Vabilo k občenemu zboru Sirojne zadruge v Dragongijavi. Mi. h. v. cih, (regist. rovine zadruge z omejeno za. ezo), kateri se vsi v nedeljo dne 26. jan. 1913 ob 3. uri v hiši g. M. Goljat v Mihovcih. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobrenje rač. zaključka za leto 1912. 3. Poročilo o izvršeni reviziji. 4. Nado. mestna volitev načelstva. 5. Volitev nadzorstva. 6. Slučajnosti. Ako bi občni zbor ne bil ob napovedani uri skličen, se vsi čez eno uro drug občni zbor, ki sklepa pri vsa kem številu navzočih članov. 62 Načelstvo.

Viničarja treznega značaja, oženjenega, ki je prost v. ašine ter ima 2 ali tri za delo sposobne in odrasle dela se. moči se sprejme v službo od novega leta 1913 za vinograd, ki meri 6 oralov. Viničar ima prosto življenje od 5 oralov njiv, travnika in pašnika, dobi gotovo plačo in prug. v. itke. Več se izve na graščini Salovec, pošta Varaždin, Hrvatsko. Ponudniki se naj osebno oglase. 35

Ženitnaponudba

Mlad fant, neomadeževanega življenja se želi poročiti s kako mladenko, ki bi imela kako majhno posestvo na de. eli. Ponudbe na upravništvo tega lista pod „Srečna prihodnost“. 54

Išče se posestvo za v najem. Kdo ima kako tako posestvo naj piše „Najemnik“ (Ober Vogau št. 16.) Erel. hausen. 49

Trgovski prostori.

blizu cerkve na Spodnji Polskavi se dajo v najem, ali pa prodajo pod zelo ugodnimi pogoji. Več se izve pri g. sp. Aleksander Stracu na Spodnji Polskavi pri Prager. stem. 41

Dve hiši na prodaj.

Maribor, Milska ulica 13 in 15 z velikim vrtom, pri hiši 18 stara, dobro loča gostilna v bližini glav. k. lodvora, se takoj prodaja. 81

Sprejme se ženska brž ko mogoče preprostejša stanu, katera bi bila pridna poštna in zanesljiva, na malo posestvo in trgovino, ki bi razumela vse domače posle, če mogoče tudi za štacuno, učena šivilja, ki bi za trgovino bila in tudi nemški znala lahko na posestvu ostala, katero je brez družine. Vse drugo po dog. voru. Sprejme se tudi fant, star od 14 let naprej, ubogega stanu, tak, ki je iz malega v službi za domače delo pri mali živini. Naslov: Jožef Kunst, trgovec, Kaindorf pri Lipnici. 49

Pridnega učenca sprejme takoj Vaupotič Franc, pekovski mojster Žiče pri Konjicah. 82

Zahvala.

Vsem, ki so ras ob bridki izgubi naše preljubljene mamice gospe

Ane Arzenšek,

nadučiteljve soproge v Stranica v pismih ali ustmeno tolažili, kličemo tisočeri „Bog plačaj!“

Posebna dolžnost naša pa je, da se še prav posebno zah alimo milostljivemu gospodu arhidijakonu in dekanu v Kozjicah, pred gospodu Francu Hrastelj, ki so blagovolili raz prižnice preganljivo govoriti in sprevod od hiše do groba voditi.

Nadalje se zahvalimo vsem visokočastitim gg. duhovnikom, volec. gg. uradnikom, učiteljem in drugim ud. ležencem iz sosednjih župnij, ki so preblago pokojnico v tako obilnem številu k zadodemu počitku spremljali.

Srčna hvala tudi g. Ovirku, ki je oskrbel toll lepo petje pri hiši in grobu.

Preblago pokojnico priporočamo v blažen spomin in gorečo molitev!

V Stranica, 18. decembra 1912.

34

Žalajoči otroci.

Posojilnica v Framu

(Občinska pisarna)

zviša s 1. prosincem 1913 obrestno mero pri hranilnih vlogah proti odpovedi na

5%

pri navadnih hranilnih vlogah pa na 4³/₄% brez vsakega odbitka.

Obrestna mera pri posojilih na osebni kredit in na vknjižbo se zviša na 6%, pri posojilih na menice pa na 6¹/₂%.

10

Ravnateljstvo.

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlikovana in častni diplom k zlati kolajni.
Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalcente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izboren okus. Nad 7000 zdravniških priporočil.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcelona.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra 4 K 2.60 in po 1 liter 4 K 4.80.

Na prodaj

je posestvo in trgovina mešanega blaga v Lipnici, ki se ho od 1. januarja klicalo za mesto. Veliki hišni bram, ki je še skoraj nov in je še zraven postavljeno poslopje švicarskega sloga, celi bram je 5 sob, velika kuhinja in velika prodajalnica, ter spodnja klet in veliko gospodarsko poslopje. Veliki sadni vrt travniki in polje v najlepši legi. Poslopje leži na križišču krajnih cest in na najlepšem prostoru, ki je izmed vseh drugih blizu železnice, do prve postaje je pet minut in do glavne postaje je 15 minut. Cena 21.000 K. 4000 K ostane. Naslov „J. K. 48, poste restante“ Lipnica (Leibnitz).

50

Franc Pleteršek,
zaloga pohištva

Maribor, Koroška cesta št. 10
nasproti Cirilove tiskarne

priporoča svojo bogato zalogo poliranega, motno iz trdega lesa nareto pohištvo, za spalnice, jedilnice in kuhinje. Divane, vložke, matrace, stole in ogledala. Otroške železne postelje. Vse domače delo, solidno tako, da je vsaki odjemalec zadovoljen. Prav nizke cene. Krščansko ljudstvo kupuj pri Slovencu.

61

Zahvala.

Povcdom izgube nepozabljivih starišev

Franca in Ane Mihelin,

ki sta previdena s sv. zakramenti izdihnila svoji blagi duši in sicer Ana Mihelin, roj. Osojnik umrla 3. marca 1912 v starosti 75 let in Franc Mihelin, umrl 20. decembra 1912 v starosti 78 let. Pred vsem izrekamo globoko zahvalo čč. duhovščini, sorodnikom in znancem, ki ste mnogoštevilno spremlili rajna k zadnjemti počitku. Franc Mihelin je bil več let cerkveni ključar ter močno priljubljen občan, bodi jima zemljica lahka.

Bizeljsko, 20. decembra 1912.

47

Žalujoče sestre.

Vinogradniki!
Berlandieri x Riparia Teleki

je najboljša trsna podlaga sedanjosti.
Predno krijeite svojo potrebo na ameriškanskih trtah in cepljenk.
Zahtevajte naš veliki ilustrovani cenik, katerega pošljemo vsakomuz zastoj in franco.

Oskrbništvo vinogradov in trsnik sol
SIGMUND TELEKI, VILLANY, Ogrsko.
Filialno zastopstvo SOLLENAU, Niže-Avstrijsko.

MI TRIJE SMO EDINI V TEM,
DO POVSOD IN
BREZPDGOJNO
ZMAGA

PALMA KAUCŮKOV
PODPETNIK

Fr. Čuden, Ljubljana

„Slov. Straža“ vam pravi:
Ne pahnite od sebe sreče, ki se vam ponuja!

Kupite srbsko državno srečko iz leta 1888 v izborni skupini 3 srečk na 46 mesečnih obrokov po K 3.25, še boljše pa v skupini 4 srečk na 46 mesečnih obrokov po K 5.50 z 11 žrebanji vsako leto! Srbska srečka sama zamore se dobiti na mesečne obroke po samo eno krono!

Glavni dobitki 100.000, 75.000 in 20.000 frankov vsako leto!

Ne prezrite, da se dne 1. februarja 1913 vrši žrebanje turških srečk z glavnimi dobitki po 3 krat 400.000 in 3 krat 200.000 frankov vsako leto! Turške srečke so prej ko slej najboljše in po vsem varne srečke. Mesečni obrok K 4.75. Velika skupina s turško, srbsko in še dvema drugima srečkama na mesečne obroke po K 6.25

Vse ponudene srečke morajo biti izžrebane!

Naročnina za vsak mesec izhajajoče slovensko poročilo o žrebanju vseh važnejših srečk stane letno 2 K. — Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“ g. Valentin Urbančič, Ljubljana. 38

Naznanilo.

Kmečka hranilnica in posojilnica v St. Lovrencu nad Mariborom daje od 1. januarja 1913 za hranilne vloge

4¹/₂%

za posojila pa zahteva 5%. Je torej v izdatno pomoč vsem stanovom.

Sentlovrenčani! Vlagajte svoje prihrake v svojo domačo, močno hranilnico. Naj se kmalo dopolni drugi milijon prometa! Uraduje vsako nedeljo od 1/9 do 1/12 ure predpoldne pri Persatu.

53

Prevara ali Sugestija?

Občinstvu se že leta sem ponuja ustna voda, ki je prav lepo parfumirana.

Seveda občinstvo rabi vodo in jo smatra za zelo dobro, ker lepo diši, brez da bi se nato pomislilo, ali ima voda tudi kakšno zdravilno vrednost. Če bi se nato mislilo, se ne bi gledalo le na duh ali okus vode, temveč bi se vprašalo tudi po razkuževalnih sestavinah. Tudi ni vse eno, če ustna zakrije neprijeten duh, ali istega odpravi. Dobra ustna voda ne sme biti samo parfumirana, temveč mora tudi . . . in nalezljive tvarine uničiti, neprijeten okus odpraviti in kljub temu okrepjujoče uplivati.

Po teh podlagah je sestavljen Pfefferminz-Lysoform. Pfefferminz-Lysoform po znanstvenih preizkavah tudi dosedanje najbolj znane ustne vode glede uspeha šestkratno prekosi. Beli tudi zobovje! Ker je treba za en kozarec ustne vode vzeti le 10 kapljic Pfefferminz-Lysoform-a, zadostuje ena steklenica cele tri mesece! Izredno ceno in izdatno sredstvo.

Ena originalna brizgalna steklenica Pfefferminz-Lysoforma stane K 1.60 v vseh lekarnah in drožerijah.

Zanimivo knjigo o „zdravju in razkuževanju“, Vam pošiljam zastoj in poštne prosto. A. C. Hubmann, referent „Lyscform-dela“ „Dunaj XX. Petraschgasse 4.“

(—Mosse) 44

3 zlati nauki za zdravje želodca!

694—2

Kder s „FLORIA-nom“ se krepeča,
Zmiraj dober tek ima

Če želodec godrnja.

„FLORIAN-a“, pa neha!

Ni fotožen, ni bolan,

Ta, ki vsiva

in močne tiskane za gospode in gospe pripravda izvorna hla.

SUKNA

PROKOP ŠKORJOVEKY IN SIN v Humpoleu na Češkem. Vzorci na prešnje franka. Zelo zmerno cene. Na željo bočem dati takaj izgovestvi gospodsko oblike. 185

CEFIRE**Naznanilo.**

Slavnemu p. n. občinstvu, gostilničarjem, trgovcem i. dr. naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstne mesne izdelke, na razstavi v Parizu l. 1904 najvišje odlikovane. Slav. občinstvu posebno priporočam:

pristne kranjske klobase, vel. kom. 40 vin. ter fino prekajeno meso kg K 2.20 vse od pristnih domačih, kranjskih prašičev. Pošiljam proti povzetju.

Za solidno in sveže blago, kakor tudi točno postrežbo jamčim. Spoštovanjem

1314

Fr. Golob,

mesar in prekajevalec v Sp. Šiški pri Ljubljani.

Denarja ni,

draginja je vedno večja, zaslužek pa majhen. Ako hočete z malim trudom gotovo 10 do 20 K na dan zaslužiti, pošljite za pojasnilo v pismu pet znak po 10 vinarjev in svoj natančen naslov na:

Josip Batič, Ilirska Bistrica, Kranjsko.

1166

P. n.

Priznalno pismo, ki nam je došlo od mnogimi drugimi:

Titania-delavnice WELS.

Prijetna dolžnost nas veže, da Vam za Vaše aparate za dobavo vlažnosti, katere rebimo za vse naše urade, izkramo največje priznanje. Največja korist Vaših aparatov obstoji gotovo v tem, da zrak v sobah, kateri se vsled vedne kurjave osuši, po uporabi Vaših aparatov zopet dobi dovolj vlažnosti, ker je za po nezdravem zraku oškodovane dihalne organe samo obsebi umevno velike vlažnosti.

Predobro je znano, da velika množina manjših bolezni dihalnih organov po zimi izvira od tega, ker so pri spremembi temperature organi podvrženi raznim boleznim ravno vs ed preslabega zraka. Vaše aparate torej vsakemu najtopleje priporočamo to tembolj, ker je njih uporaba celo priprosta, rabijo le malo prostora in ker se radi njih priproste, okusne izpeljave vsakemu dopadejo.

Sprejmite torej izraz naše hvaležnosti ter beležimo

z velespoštovanjem

Glavna pisarna industrielnih delodajalnih
organizacij.

Predsednik:

Dr. Lachner.

Za upravnništvo tajnik:

Dr. Margaretha.

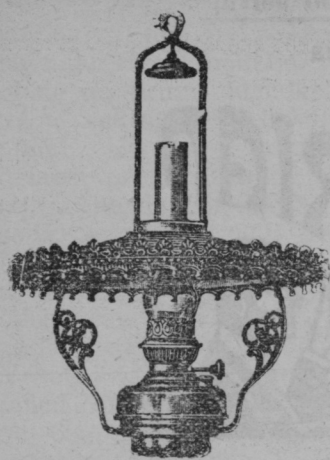
Voščene sveče!

Za Svečnico priporočam velečastiti duhovščini svojo bogato zalogo vseh vrst voščenih sveč in voščenk,

kilogram po **4 krone**. Vzamem v plačilo tudi vosek, ki se je odcetil in odpadel od sveč in sicer kilogram po **2 kroni**. Razpošiljam zabojčke s tukaj plačano poštnino za vsako poštno in železniško postajo.

Da točno postrežem velečastiti duhovščini, imam v zalogi vse vrste mili-sveč in namiznih sveč. Se priporoča

Franjo Duchek, poprej Jožef Dufek
svečar v Mariboru.

Edina štajerska narodna steklarska
Na debelo! trgovina Na drobno!
Franc Strupi, Celje
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.
Najsolidnejša in točna postrežba.

Priporočam velečastiti duhovščini

voščene svece

najboljše kakovosti,

katere lepo gorijo in ne kapljajo; istotako priporočam mili-sveče v vsaki obliki po najnižjih cenah.

Pošiljatev franko.

S prošnjo do velečastite duhovščine za cenj. naročila, katere izvršim točno in v splošno zadovoljnost bileži in se priporoča

Franjo Gert, medicar in svečar, Maribor,
Gospodska ulica. 1280

Dobro blago
točna postrežba

Kdor

Edina slov. trgovina
z železnino

si hoče prihraniti denar

1169 kupuje vse v slov. trgovini

Ivan Veselič & drug

v Ormožu, podružnica Velika nedelja.

Največja zaloga manufakturnega blaga, kakor sukna, druka, hlačvine, platna itd. Vse vrste špecerije, najfinejše moke, kave itd. Največja zaloga vse vrste železnine, kakor tudi vsi okovi za mizarje in stavbe po najnižjih tovarniških cenah.
— Kupuje zrnje, kakor pšenico, rž, fižol itd. potem jajca, suhe gobe, peratnino vedno po najboljših dnevnih cenah.

Pridobivajte nove naročnike!

LJUDSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA V CELJU

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši (HOTEL „PRI BELEM VOLU“)
v CELJU, Graška cesta šte. 9, I. nadstropje

Izdajatelj in založnik: Katoliško tiskovno društvo,

Odgovorni urednik: L. KEMPERLE,

Tisk Makarna av. Dirla v Mariboru,

500 kron!

Vam plačam, če Vam moje sredstvo „Rias mazilo“ v treh dneh ne odpravi brez bolečin kurjih oces, stiskov in vkoreninjenih trde kože. Cena 1 lončku z jamstvenim pismom 1 K. Kemy Kaschau I, Postfach 12/76. Ogrsko. 1131

Lepa hiša na najlepšem prostoru Sv. Lenart v Slov. gor. z velikim vrtom pred hišo ter lepo njivo, zelo pripravna za stabišče in dva sloga se po ceni prodaja. Več pove Ivana Pivec v Sv. Lenartu ali pa Franjo Horvat, slikar v Mariboru, Luther-gasse šte. 10. 1219

Vinorejci pozor!

Trsje na prodaj: šipon, burgundec beli, laški rizling, silvanec, gutedel, ranfol, kraljevina, vrbovec in druge domače vrste. Čepljeno na Rip. Portalis. Tudi se dobijo korenjaki od Rip. Portalis. Cena po dogovoru. Anton Turin, Globoko, p. Studence pri Poljčanah. 1248

Čepljeno trsje in ključji.

Vinogradnikom naznanjam, da imam veliko množino amerikaških trt na prodaj. Seznam trt: pošip, rolandec, burgundec, beli muskat, silvanec, žlahtnina bela in rudača, ranfol, portugizec, veličinec, laški rizling, isabala, kapčina, muskat. Na razpolo: več tisoč korenjakov Riparja Portalis in Monticola ter ključev Riparja Portalis. Cena po dogovoru. Jan z Vrbajak, trsničar breg pri Ptuj. 1201

Razpošiljam orožje vseh vrst

na 10dnevno poskušnjo in pregled. Puške lancaster-enocevkne od 20 kron, dvocevkne lancaster puške od 30 kron, Hammerless-puške od 70 kron, Flobert puške od 8 kron, revolverji od 5 kron, pištole od 2 kroni naprej. Popravila hitro in po ceni. Ilustrovani cenik zastoj. F. Dušek, rožja, : : : Opčno št. 2047, na državni žel., Češko. 1294

Oklicni list št. 975.

Oklic.

Splošno se naznanja, da se želita poročiti:

1. **rudar Jožef Župevc**, stanujoč v Osterfeldu, poprej v Pleterju na Štajerskem in Gladbeku na Nemškem, sin že umrlih zakoncev posestnikov Marka Župevc in Marije, rojene Spende, ki sta končno stanovala v Rauneh,

2. **brezposelna Lucija Hudina**, stanujoča v Hambornu na Nemškem, poprej v Pleterju na Štajerskem, hči vdovele posestnice Robek Lucije rojene Hudina, stanujoče v Kostaniku. Ta oklic se razglasi v Osterfeldu, Gladbeku in Hambornu na Nemškem t r na Štajerskem (Pleterje). Stučajni ugovori, ki bi se lahko smatrali kot zakonski zadržki, se naj vložijo pri podpisnem uradu Osterfeld (Nemčija), dne 19. dec. 1912.

Kraljev pruski stanovski urad v Osterfeldu, okrožje Rocklinghausen. (K. pr. Standesamt Osterfeld Kreis Rocklinghausen, Deutsches Reich). 40

Pri hudem kašlju, pri bronhitidi in efizemu

in drugih boleznih dihal že leta sem zdravniki vedno bolj rabijo prijetno tečni

Thymomel Scillae,

dragocen in učinkovit izdelek.

Besedna znamka varovana.

Lajša napade krčevitega kašlja, manjša število napadov, pospešuje razpust in odstranitev slin, ubiža kašelj in odpravi težko pri dihanju.

Ena steklenica 2 K 20 v. Po pošti se pošlje, kdor pošlje naprej 2 K 90 v ena steklenica, 7 K 3 steklenice, 20 K 10 stekl. franko. Ne pustite si ušliti nadomestil. Vprašajte zdravnika. Izdelevatelj in B. Fragner, Praga III., t. 203

Zaloga v Mariboru: lekarna W. A. König, Friedrich Prull, Viktor Savost. Pozor na ime izdelka.

Naznanilo.

Naznanjam, da sem otvoril **medičarsko in svečarsko obrt** v Ljutomeru št. 13 v hiši gospoda Severja, kjer je bila že več let stara svečarna. Se priporočam g. duhovnikom za obilna naročila.

Rudolf Grosman,
svečar v Ljutomeru.

1348

Pri revmatizmu in neuralgiji

lajša bolečine pri protinu, vsesava otekline členov in jih dela zopet gibljive; pri mrazu odstrani neprijetni mravljinčji občutek v kratkem času; za vribanje, masažo, obkladke in kopeji pripravi

Kontrevman

Besedna znamka varovana. Pozor na ime preparata in izdelovalca.

Tudi pri daljši rabi brez vsakih neprijetnih ali škodljivih posledic, zato bolje nego vsi dozaj rabljeni naravnjeni predmeti.

Ena tuba 1 krono.

Po pošti če se pošlje naprej 1 K 50 vin., se pošlje ena tuba franko, 5 K, se pošlje 5 tub franko, 9 K se pošlje 10 tub franko. 39-1

Izdelovalec in B. Fragner, lekarnar, c. kr. dvor. glavna zaloga, zal. Praga III št. 203. Dobi se v lekarnah v Mariboru: W. A. König, Frid. Prull, Viktor Savost.

obrestuje hranilne vloge po

5%

od dne vloge do dne vzdiga

počenši s 1. januarjem 1913.

Rentni davek plačuje zadruga sama.